

Üç Aylık Mecmua ————— Her Tomurcuk bir başlangıçtır...

TOMURCUK

Sayı: 7 - Mart-Nisan 2016 - Cemaziyelahir-Recep 1437 —————

«FE EYNE TEZHEBÛN»
(Tekvir Sûresi, 26)

- Nereye gidiyoruz? -

Yayın Türü: Üç Aylık

Yıl: 2

Sayı: 7

Tarih: Nisan 2015 – Recep 1437

e-mail: mail@tomurcuk-dergisi.com

Editör:

Hakan Baran

İrtibat No.: 0176/41986471

e-mail: hakan.baran@mgaalen.de

İdare Yeri:

İMGMG Aalen Fatih Camii

Gül Eğitim Merkezi

Adres: Ulmerstr. 104

73431 Aalen/ ALMANYA

Dergimizde geçen tüm makalelerin sorumluluğu yazarlarımıza aittir.

Gönderilen yazılar, yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Kutlu doğum vesilesi ile bizi siz değerli okurlarımızla buluşturan Allah (c.c.)'a hamd-ü senalar olsun.

'Bu gidiş nereye?' adlı sayımızda emeği geçen eski ve yeni yazarlarımıza şükranlarımızı sunarız. Ayrıca bizi bu sarp yokuşlarda yalnız bırakmayan siz değerli takipçilerimize de minnet duygularımızı ifade etmek isteriz.

Allah Rasûlü'ne salat ve selam eder, sizleri Yüce Mevla'ya emanet ederiz. Birdahaki sayıda buluşmak ümidi ile...

Selam ve dua ile...

Tomurcuk Dergi Komisyonu

Değerli Okurlarımız

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla ,

Bizleri yoktan var eden, varlığından haberdâr eden, İslâm'la şereflendiren, Kâinat'ın Fahr-i Ebedîsi'ne ümmet olma bahtıyarlığına erdiren Allah Teâlâ'ya nihayetsiz hamd ü senâlar olsun.

Karanlığı aydınlığa, çaresizliği ümide, ızdırabı huzura gark eden emsalsiz örnek şahsiyet, Peygamberler Sultânı Hazret-i Muhammed Mustafâ'ya sonsuz salât ü selâm olsun.

Selâm olsun İbrahimi yüreklere.

Selâm olsun Muhammedi muhabbeti yuvalarına taşıyanlara.

Selâm olsun sünneti yüreklerinde yaşıyanlara.

Selâm olsun gül gönüllü tomurcuk okuyucularına.

Selâm olsun Gül Eğitim Merkezi öğrencilerimize, öğretmenlerimize, velilerimize ve tüm eğitim gönüllülerine, destekçilerine...

Kur'an Yıldızları programımız ile yine uçsuz bucaksız bir mâna yolculuğuna çıkmanın saadeti içerisindeyiz. Cenab-ı Hak bu yolculuklarımızı menzile ulaştırsın.

Cenab-ı Hak, ömrümüzü râzı olacağı bir surette kullanabilmeyi cümlemize ihsân eylesin. Cenab-ı Hak, ümmete birlik ve dirlik nasîb etsin. Cenab-ı Hak, eğitim faaliyetlerimizde bizlere, idrak, ilgi ve istikrar ile ilmetmeyi nasîb etsin.

Selâm ve dua ile.

Bir varmış bir yokmuşlardan...

El-âciz Hakan Baran

İçindekiler

Ahmet
GÜLER

4

Nereye bu gidiş

Yusuf
KIRBIYIK

7

Yasin-i Şerif

**Ahmet Hasan
BAHADIR**

8

Yabancılaşma

Dünya Sevgisi

Emin
UZUN

11

M. Emin
YILDIRIM

18

Sa'd b. Muaz

Yolcu Yolunda

Âdem
SARAÇ

24

M. Yaşar
KANDEMİR

29

Kutlu Doğumdan Yeni Doğumlara...

Röportaj
Salih DÜLGER

31

İsmail H.
YAVUZCAN

Göçmenler

34

Hakan
BARAN

36

İbrahim
KIZILTEPE

38

Kin

Sezayi
ÇABUK

40

Zekat

Nereye bu gidiş

Ahmet GÜLER

Asırlar öncesinden ses veren, bizim nedense yeni duymuş gibi sarıldığımız o muhteşem ayet. Yeni duymuş gibi değil aslında, evet yeni duyduğumuz. Ahh bu sosyal medya da olmasa Allah' ın (cc) ayetlerinden haberimiz olmayacak (!)

Mümin kardeşlerimizin günlük cihat vazifeleri olarak sayıp, gönüllerini rahatlatma operasyonları olmasa hiç duymadan gideceğiz Allah (cc) korusun. (Salih gönülleri tenzih ederek)

Neyse konu bu değil zaten.
Her ayet gibi mümin gönüllere ses veren bir ayet.
Aynı zamanda soran bir ayet.
Nereye gidiyorsunuz ? / Nereye bu gidiş ?
(Tekvir 26)

Her sual cevabı gerektirir. Soran Allah (cc), cevap veren kul. Kimi Adem (as) gibi nefsini hakir görerek cevap verir. Kimi şeytan gibi tamam AMA diyerek. Mümin gönüle yakışan Adem olmaktır zaten. Nereye bu gidiş ?

Genel bir sorgulamadan vazgeçip, Senden bahsedelim mi ? Evet ayete direkt muhatap olan Senden bahsedelim. Ashab- ı Güzin Efendilerimiz gibi yapalım. Bu ayet benim için nazil oldu deyip, gerçek manada sahip çıkalım mı ? Sakın yanlış anlama sahip çıkmıyor muyum ki diye sorgulama! Gerçek manada kastımız. Usul ve edep kişinin kendini sorgulamasıdır ya aslında, bugün Senden bahsedelim. Aynı zamanda Benden.

Efendimiz (sav) buyurdu ki `` Ümmetim hakkında en çok şu üç husustan korkuyorum. Şişmanlık, uykuya düşkünlük, tembellik ve iman zayıflığı.`` (Suyuti)

Her husus hakkında konuşmak mucip aslında. Hem de uzun uzadıya. Lakin bu iman zayıflığı ne ola ki ? Çok edebi, süslü sözler söyleyerek anlatmak mümkün. Ama kalsın, nasıl olsa bizbize konuşuyoruz. Kaybettiğimiz en mühim husus aslında sağlam ve sarsılmaz bir iman. Ve kaybımızda farkında olmadan. Ve herşeyden çok ihtiyacımız olan yegane kuvvet kaynağımız. Kainatı idrak edebilmek için elzem olan kaynak. Beş duyu organı diyorlar ya hani, onlar bile ancak sağlam bir iman ile vazifelerini yapabiliyorlar.

Belki bu yüzden anlayamadık rahatın peşinde koşan nesiller olarak, ahiret peşinde koşan nesilleri. Anlayamadık güzel hayat isteyenler olarak, güzel ölüm isteyenleri. Tek başına kalsa da, sonu ölüm olacaksa dahi hakikatı haykıran o erleri anlayamadık. Kamil manada iman bünyede bulunmayınca, tüm zorluklara rağmen dine sahip çıkanlara Ahir zaman çok zor diyebildik. Eyvallah zor mu? Evet zor. Ama Allah (cc) aynı güç ve kudrette. Allah (cc) ile beraber olan ne zaman zayı olmuş ki; şüpheye, endişeye, korkaklığa düştük. İman zayıflığı acaba böyle bişey mi ?

Ne güzel demiş Şems-i Tebrizi
Sevmeyene karınca yük,
Sevene filler karınca.
Dağı bile taşır insan,
Aşık olup, inanınca.

Vakit inanç vaktidir, aşk vaktidir. Heyecan vaktidir. Hayıflanma vakti değil. Ama! deme vakti değil. Ümitsizlik vakti hiç değil. Mümin bir kalbi derinden sarsan o suale cevap vaktidir. Nereye bu gidiş ?

Bitmek bilmeyen işlerin, ardı arkası kesilmeyen isteklerin, alışverişlerin, istikbal endişesi ile dolu hayallerin vallahi imanından kıymetli değil. İman ettiğin bu din senden gayret bekler, hizmet bekler. Hadi şimdi cevap ver. Nereye bu gidiş ?

Eeee demiştik bu iş iman meselesi diye. İman bir bünyede var ise rahatsız eder ayetle gelen soru Nereye bu gidiş ? Tıpkı seni rahatsız ettiği gibi. Daha doğru tabirle rahatından ettiği gibi. Sanki daha doğrusu da bulunabilir gibi. Mümini rahatından etmeli ! Mümin zaten rahat etmemeli.

Çok üstüne gelmedik değil mi ? Birkaç sorum daha var çünkü,

Asr-ı Saadet gibi bir asrın özleminden dem vuran Sen; sadece özleminle...
Nereye bu gidiş ?

Su ve sabunla olan tüm ilişkisini bir tarafa bırakıp; kör, sağır ve dilsizi oynayarak... Nereye bu gidiş ?

Tek başına kalsanda ümmet olmak zorundasın diyen bir dinin mensubu olan Sen; ferdi kurtuluşu isteyerek...
Nereye bu gidiş ?

Taşın altına koyulacak bir el varsa, o benim demesi gereken Sen; taş nerede diye sorarak...
Nereye bu gidiş ?

İnsanlığın kurtuluş için umut bağladığı Sen; vakitsizlikten yakınarak...
Nereye bu gidiş ?

Her fert başucuna “suçlu benim “ levhası asmalıdır diyen Üstad Necip Fazıl’ı rahmetle anan Sen, boynunda taşıdığın kibir levhanla...
Nereye bu gidiş ?

Mutlak ve kaçınılmaz son. Her sual cevaba muhtaç iken, Sen de cevap verme telaşına düşmüş iken

Rabbimizden niyazımız odur ki

Şu dünya hayatının imtihanını aşıp, ölmeden önce ölenlerden olup sana kavuşabilmeyi;
Hakiki manada iman ile şereflenip, o erler arasına dahil olabilmeyi;
Seni sevenlerle hem dünya da hemde ahirette beraber olabilmeyi bizlere nasip eyle
Aminn

Nât-ı Şerif

Arş’ın kubbelerine, adı nûrla yazılan,
İsmi; semâda , ‘Ahmed‘, yerde , ‘Muhammed‘ olan,
Yedi katlı göklerde, Hakk Cemâli‘ni bulan,
Evvel-Âhir yolcusu, Yâ Hazreti Muhammed.

Sağnak nûr yağmurları, inerken yedi kattan,
O gece, Sendin gelen, ezel kadar uzaktan,
Melekler, her zerreye, müjde verirken Hakk’tan;
O gece, Sendin gelen, Yâ Hazreti Muhammed.

Güneşler, o gecenin, nûruna secd ederken,
Yıldızlar, meşk içinde, kâinat vecd ederken,
Bütün hamd ü senâlar, Yüce Rabb’e giderken,
O gece sendin gelen, Yâ Hazreti Muhammed.

Kâbe’de şirk taşları, putlar yere dönerken,
Cehâlet bayrakları, birer birer inerken,
Bin yıllık, küfr ateşi, ebediyyen sönerken,
O gece, Sendin gelen, Yâ Hazreti Muhammed.

O gece, Sâve Gölü, mucizeyle kururken,
Kisra Saraylarında, sütunlar savrulurken,
Arz’dan Arş’a , Âlemler, rahmetini bulurken,
O gece, Sendin gelen, Yâ Hazreti Muhammed.

Sen ki; doğum kundağı, ak bulutla örülen,
Doğar doğmaz, Allah’a secde emri verilen,
Alnında, âlemlere rahmet tâcı görülen,
Kâinat Efendisi, Yâ Hazreti Muhammed.

Sen ki; asâletine, ezelden hükmedilen,
Tertemiz rahimlerle, lekesiz soydan gelen,
Beşeri şüpheleri, Kur’ân ilmîyle silen,
Seçilen sevgilisin, Yâ Hazreti Muhammed.

Cengiz Numanoglu

Miraç Kandili

Miraç bir yükseliştir, bütün süfli duygulardan, beşeri hislerden ter temiz bir kulluğa, en yüce mertebeye terakki edıştır. Resulullahın (a.s.m.) şahsında insanlığın önüne açılmış sınırsız bir terakki ufkudur.

Miraç, Receb ayının 27. Gecesi Cenab-ı Hakkın daveti üzerine Cebrail Aleyhisselâmın rehberliğinde Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselamın Mescid-i Haramdan Mescid-i Aksâ'ya, oradan semaya, yüce âlemlere, İlâhî huzura yükselmesidir.

Peygamber Aleyhissalâtü Vesselam Mescid-i Haramdan (Mekke'den), Mescid-i Aksâ'ya (Kudüs'e) beyaz bir Cennet bineği olan Burak ile geldi. Kudüs'e gelmeden yol üzerinde Hz. Musa'nın makamına uğradı, orada iki rekât namaz kıldı, daha sonra Mescid-i Aksâ'ya geldi. Orada bütün peygamberler kendisini karşıladı. Mirac'ını kutladılar. Peygamber Aleyhissalâtü Vesselam burada peygamberlere iki rekat namaz kıldırdı, bir hutbe okudu.

Semanın bütün tabakalarına uğradı. Sırasıyla yedi sema tabakalarında bulunan Hz. Adem, Hz. Yahya ve Hz. İsa, Hz. Yusuf, Hz. İdris, peygamberlerle görüştü, Onlar kendisine "Hoş geldin" dediler, tebrik ettiler.

Bundan Sonra Hz. Cebrail ile birlikte Sidretü'l-müntehâ'ya geldiler. Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselam orada ikisi gizli, ikisi açıktan akan (Nil, Fırat) dört nehir gördü. Sonra hergün yetmiş meleğin ziyaret ettiği Beytül-Ma'mur'u ziyaret etti.

Hz. Cebrail'in buradan öteye gitmesi mümkün değildi. Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselam bundan sonra Refref adında bir vasita ile zaman ve mekândan münezzeh (uzak) olan Cenab-ı Hakkın cemaliyle müşerref oldu. Bu ilâhî yoluluğun ilk merhalesi olan

Mescid-i Aksâya kadarki safha Kur'ân'da şöyle anlatılır:

Âyetlerimizden bir kısmını ona göstermek için kullunu bir gece Mescid-i Haram'dan alıp çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya seyahat ettiren Allah, her türlü noksandan münezzehtir. Şüphesiz ki O her şeyi hakkıyla işiten, herşeyi hakkıyla görendir." (İsra Suresi, 1)

Mirac'ın ikinci merhalesi de Mescid-i Aksâdan başlayarak semânın bütün tabakalarından geçip İlâhî huzura varmasıdır. Bu safha da Necm Sûresinde şöyle anlatılır:

O ufkun en yukarısında idi. Sonra indi ve yaklaştı. Nihayet kendisine iki yay kadar, hatta daha da yakın oldu. Sonra da vahyolunacak şeyi Allah kulluna vahyetti. O'nun gördüğünü kalbi yalanlamadı. Şimdi O'nun gördüğü hakkında onunla mücadele mi edeceksiniz? And olsun ki onu bir kere daha hakiki suretinde gördü. Sidre-i Müntehâda gördü. Ki, onun yanında Me'vâ Cenneti vardır. O zaman Sidre'yi Allah'ın nuru kaplamıştı. Gözü ne şaşıtı, ne de başka bir şeye baktı. And olsun ki Rabbinin âyetlerinden en büyüklerini gördü." (Necm Suresi, 7-18.)

Mirac kandilinde yapılabilecek ibadetler şunlardır:

1. Mirac kandilinde yapılacak en makbul ibadet Allah'la başbaşa kalarak yapılan ibadettir.
2. Mirac gecesinde 12 rekat nafil hacet namazı kılınabilir.
3. Mirac gecesinin sabahı oruçlu olunmalıdır.
4. Bol bol seyyüdül istiğfar çekilmelidir.

Yasin-i şerif

Yusuf KIRBIYIK

Yasin – i şerif yüce Kur’ an’ ı mızın 36’ ıncı suresi olup Mekke’ de inmiş bir suredir. 83 ayetten oluşan sure adını birinci ayette geçen „yasin“ kelimesinden almıştır. Bu sureye

„Kalbül - Kur’ an“ (Kur’ an’ ın kalbi), „el – Azim“ (Büyük yüce sure), „el – Mumme“ (dünya ve ahiret hayrını yaygınlaştıran) gibi daha pek çok isim verilmiştir.

Bu surede peygamberimiz gerçek bir peygamber olduğu ve Kur’ an’ ın yüce Allah tarafından indirildiği bildirmekte. Bu gerçeği kabul etmeyen inkarcılar şiddetle kınanmaktadır. Ayrıca, yüce Allah’ ın kudretine işaret etmek ve buna delillendirmek amacıyla göklerdeki ve yerdeki varlıklarla ve olaylara dikkat çekilmekte. Cenab – ı hakkın yegane ilah ve kainatın hükümranı olduğu ve öldükten sonra dirilmenin kaçınılmaz bir gerçek olduğu hatırlatılmaktadır.

Rasulullah (s.a.v) buyurduki:

„Her şeyin bir kalbi özü vardır. Kur’ an’ ın kalbide Yasin-i şeriftir. Her kim Yasin – i şerifi okur ve içindekilere göre yaşarsa, Allah ona Kur’ an’ ı Kerim’ i on kere okumuş kadar sevap yazar“. (Tirmizi, fedaiul – Kuran)

Yine Rasulullah efendimiz şöyle buyuruyor:

„Şüphesiz zatında ve sıfatlarında noksanlıklardan uzak ve şanı yüce olan Allah, Taha ve Yasin’ i, gökleri ve yeri yaratmasından bin yıl önce okumuş: o zaman Melekler Kur’ an’ ı işittiklerinden şöyle demişler: „Bunun kendisine inileceği ümmete ne mutlu! Bunu

yaşayacak gönüllere ne mutlu! Bunu konuşacak dillere ne mutlu!“ (Suyuti cümüussagir, 2/67, NO 1344)

Zira Yasin suresinde 10 bereket vardır:

1. Onu okuyana Allah (c.c) açlıktan kurtulacak sebepleri yaratır.
2. Elbise olmayacak kadar fakir olanı giyime kvuşturur.
3. Bekarsa hayırlısı ile evlenir.
4. Korku içinde olan okursa, korktuğundan emin olur.
5. Sıkıntılı kimse okursa ferahlar.
6. Yolcu okursa yolculuğunda yardım görür.
7. Birşeyi kaybolur, bulma konusunda Allah (c.c) yardım eder.
8. Ölü üzerine okunursa azabı ferahlar.
9. Susayan okursa suya kavuşur.
10. Hastaya okunursa şifa bulur

(Gümüşhanevi Ramazu – 1 Ehadis, 79/4)

Yabancılaşma

§ Ahmed Hasan BAHADIR §

Modern dünya, globalleşme sürecine girmesiyle birlikte her geçen günle küçük bir kent haline dönüşmeye başladı. Sanal ortamın icat edilmesiyle de gözümüze uzak görünenler yakınlaştı, aklımıza/gön-lümüze gelmeyenler evlerimize kadar geldi. Farklı kültürlerin birbirleriyle dayanışmaları, çağdaş teknolojinin sınır tanımayan olağanüstü gelişmeleri, fert ve toplumun hizmetine sunduğu güzel imkanlar bir yandan yüzleri güldürürken, diğer yandan insanoğlunun iç dünyasına getirdiği hasar, bunalım ve toplumsal hastalıkların da o nispette çoğaldığı bir zaman diliminde yaşamaktayız. Günbegün gelişmeye devam eden bu teknoloji sayesinde insanoğlu madden rahatlayıp huzur bulmuş gibi görünse de, bütün bunlar onu mânen ve rûhen uçurumlara yuvarlanmaktan kurtaramamıştır. Çünkü insan madde âleminde “**çağdaşlık, modernizm, demokrasi, gelişme, ilerleme**” gibi sloganlarla kendini “**bir şeyler**” zannedip avuturken, gerçek anlamda kendi hakikatini unutmuş, yaradılış gayesine ve tertemiz fitratına ters hareket ederek mutlu olamamıştır.

Yapacağınız etraflı bir gözlem neticesinde takdir edersiniz ki, modern dünya insanların önemli bir kısmı ahlâkî çöküntü içerisinde bocalamaktadır. Başboşluk, sorumsuzluk, ümitsizlik, sefalet, aile mefhûmunun yok olması, ayrılıklar-gayrılıklar bunalımlara yol açmakta ve her geçen gün kötülükler daha da çoğalmaktadır. Kendisine ve etrafındakilere küsmüş,

hangi yöne gideceğine karar veremeyen, herşeyini kaderin akışına bırakmış gergin insan tiplerini görmek adetten oldu. İçki, kumar, fuhuş, uyuşturucu gibi şeytanî alışkanlıklar genç nesli zehirlemeye devam etmekle kalmayıp bütün insanlığı tehdit eder boyutta bir tehlike arz etmektedir.

Maddeci anlayışa sahip bir zihniyet, insanî değerleri hiçe sayarak, sabır, metanet, fazilet, fedakârlık, iyilik gibi ahlâkî hasletleri modası geçmiş kavramlar olarak nitelendirmekte, aksine her çeşit yalan, hile, haksızlık, hırsızlık gibi kötü hasletleri de mübah göstermektedir. Kendini medenî ve gelişmiş olarak vasıflandıran hangi toplum olursa olsun, her an bu gibi çelişkili durumlarla yüzleştiğini görüp duymaktayız. Bir tarafta lüks, israflarla dolu bir hayat yaşanırken, diğer tarafta da sefalet sınırının altında yaşam mücadelesi veren toplumların trajik durumlarını da görmekteyiz.

Mahlûkatın en şerefliisi olarak yaratılan insan, “*yeryüzünün halifesi*” olma özelliğini, üstün konumunu kavramadan, maddeyi baş tâcı yaparak güdülen bir siyaset ve anlayış, insanı hakikatte insan kılan nitelikleri çiğnemesine ve akabinde de **yabancılaşması-na** zemin hazırlamıştır. Defalarca yaşanan deneyimler ve edinilen izlenimler neticesinde maddi refah ve rehabetin yalnız başına insanlığı tatmin edemediği ve etmeyeceği anlaşılmış, dolayısıyla dün insanı bir tek cihetten değerlendirenler, bugün

onu farklı boyutlardan incelemek ve yorumlamak zorunda kaldıkları âşikârdır. Diğer bir ifadeyle insanî değerlerin yerine, paranın ve eşyanın üstünlük kazandırdığı bir anlayış, insanların nesnelleşmesine ve şahsiyetlerinin birer araç gibi düşünülmesine yol açmıştır. Oysa ki temelde var olmanın asıl amacı, insanî erdemleri, yüksek faziletleri geliştirmek ve onları ön planda tutup yaşatmaktır.

İnsan ne kadar sâde ve ne kadar azla yetinirse o kadar çok şeyi var demektir. Atalarımızın şu sözü oldukça mânidârdır: “İnsanın gözünü doyuran ancak bir avuç topraktır.” İnsanoğlunun, imkânlarının fazlaşmasına paralel aslına yabancılaşması da bir o kadar hızlı olur. Maddî imkanlara sahip olan kişinin-kendisini engelleyecek güçlü bir inancı yoksa-dünyalık hırsı arttıkça artar ve türlü zevklerin peşine düşer. Dünya ötesi ve sonrası hususlara ne düşünecek vakti ne de böyle bir derdi olur. Kendi varoluşunu hatırlatacak ciddi meselelerden uzak durmayı tercih eder. Dolayısıyla günümüzde ne yapmak istediğine karar veremeyen karnı tok insanlar, samimiyetsizlik, vurdumduymazlık ve nemelâzımcılık gibi kronikleşen hastalıkların pençesinden kurtulmaya azmetmedikçe yabancılaşma sürecinin devam edeceği kesindir.

Gerek ferdin gerekse toplumun veya bir milletin yabancılaşmaktan ve bozulup dengesizleşmesinden kurtulması, ancak insanın yaratılış özelliklerine göre

eğitilip yoğrularak aklî, rûhî-bedenî, maddi-manevi olarak olgunlaşması ve gelişmesiyle mümkün olacaktır. İnsanlığın bu fitri ihtiyacına gerçek anlamda yardıma koşabilecek, bir başka ifadeyle derdine derman, yarasına merhem olabilecek tek formül hiç şüphesiz ki Kur’ân-ı Kerîm’dir. Yüce Yaradan’ın bizi bizden daha iyi bildiği muhakkaktır. Kur’ân dışı ideolojik sistemler, yıkılıp yok olmaya mahkûm dünyevî akım ve cereyanlar, insanın öz varlığına garip gelmekte ve bu değerli varlığı sonu feci biten tehlikelere atabilmektedir. İnsanoğlu yarınının bambaşka olmasını istiyorsa önce

Kelâmullah’a başvurmalı, onunla haşır neşir olarak değer kazanmalı ve gür bir sedâ ile Hakkı haykırabilmelidir.

İslâm literatüründe yabancılaşma kavramıyla ilgili olarak bir kelime bulunmamaktadır. Ancak yabancılaşmayı karşılayacak yakın anlamlı kelimelerden söz etmek mümkündür. Bunlar “teğarrub” ve “fesad” kelimeleridir ki, özden sapmayı ve yabancılaşmayı çağrıştırmaktadırlar. Ayrıca Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)’in şu sözü de yabancılaşmayı ifade ettiği söylenebilir: “Dikkat ediniz! İnsan vücudunda bir et parçası vardır ki, o düzelince bütün vücut düzelir; o bozulunca bütün vücut bozulur. Dikkat edin, o et parçası insan kalbidir.” (Buhârî, İmân, 39, Müslim, Müsâkât, 107). Yani tertemiz fitratta yaratılan kalp

bozulunca, insan yaradılış gayesinden sapıp, kendine özgü niteliklerini de yitirmektedir.

Yabancılaşma, her ne kadar ismen Kur’ân’da geçmesede konu olarak yer almaktadır ve

özden sapış, ruhsal bozukluluk olarak görülüp, açıkçası kalbî bir hastalık olarak değerlendirilmektedir. Bu özelliklere sahip kimseleri de Kur‘ân-ı Kerîm **işitmez, görmez, anlamaz, kalpleri hasta, kalpleri mühürlü, kalpleri taşlaşmış** gibi tâbirlerle nitelendirmektedir:

“Onların kalpleri var, fakat onlarla anlamazlar, gözleri var fakat onlarla görmezler, kulakları var, fakat onlarla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da sapıktırlar. Onlar, gafillerin ta kendileridir.” (Araf 7/179)

Dolayısıyla temiz fitratlarını küfür ve günahla kirletip, kalplerini kötü düşünce ve davranışlarla köreltip, görüntü vermeyen paslı bir ayna haline gelmişlerdir.

Kur‘ân-ı Kerîm’de insanı yabancılaşmaya iten çeşitli etkenlerin başında nefis ve sinsi şeytanın geldiği zikredilmektedir. Nefis odur ki, insana kötü düşünce ve hareketleri telkin eder, haksızlıkları doğru, sapıklıkları güzel göstermeye çalışır. Ayrıca dünya sevgisi, şan, şöret, cimrilik ve daha sayamadığımız nice nâhoş hasletler, insanı özünden sapmasına ve yabancılaşmasına neden olmaktadır.

Yabancılaşma karşısında Kur‘ân-ı Kerîm, insanı Allah (c.c)’ın çizmiş olduğu meşru sınırları aşmaktan, özdeğerlerine ve özbenliğine zıt düşmekten kurtaracak mûcizevi reçeteyi taşıdığını ve hakka dönüş yapmayı isteyenlere önderlik yapacak kusursuz liderin bizzat kendisi olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Mesela:

“Size benden bir hidayet gelmiştir. Kim benim hidayetime uyarsa (gösterdiğim yolda yürürse) artık onlara ne bir korku ne de bir üzüntü yoktur.” ayet-i kerimesinde taktir edildiği gibi.

Kur‘ân nuzûlünden bu yana insanın seçilmiş olduğunu ve bu seçkinliğe yakışır bir biçimde hareket etmesi gerektiğini akl-i selim sahiplerine hatırlatmaktadır. Böyle olmayınca süflî hayatın baskısıyla insanın olumsuz eğilimleri ön plana çıkacağını belirtmektedir. Haliyle de insanın noksan ve zelil bir

varlığa dönüşmesi kaçınılmazdır. Bugün yazılı ve görsel basında, ayrıca kendi çevremizde dahi sıklıkla bu hale düşmüş insanları görebiliyoruz. “Ahsen-i takvim” sırrına mahzar olan insan, her halükârda eğitime muhtaç bir varlıktır ve bu eğitimi de ancak kendi fitrat ve öz benliğine uygun bir şekilde hareket ederek gerçekleştirebilir.

Güncel meselelerden biri olan **“yabancılaşma”** konusunda pekçok şeyler söylenip yazılabilir. Bu konu insanı aklî ve ruhî yönden eğiten bütün temel prensipleri içine almaktadır. Bunların başında “mutlak otorite” olan Allah (c.c)’a bağlılık söz konusudur. Kur‘ân’da pek çok kez bu gerçeğe vurgu yapılmıştır. Mutlak Otorite’ye bağlılığın da prensipleri vardır elbette. Nitekim kâinatın her zerresi insanı yaradılış gayesi ve Yüce Allah (c.c)’ın kudreti üzerinde düşünmeğe sevk etmekte, O’na bağlanmaya ve itaat etmeğe çağırmaktadır. Neticede her işte Allah (c.c)’ın rızasını gözetmek insanın iflâhı için yanılmaz hedefi olmalıdır. İnsan bu doğrultuda kendini iyi ayarlayıp dengeleyemezse ve istikameti şaşarsa Cenâb-ı Allah engin merhametiyle kuluna tövbe ve istiğfarda bulunması için fırsat tanımaktadır.

Kur‘ân’da bu yönde zikredilen birbirinden üstün değerler; Kur‘ân, İmân ve İslâm gerçeğinin hayata hakim olmadığı takdirde neticenin ne olacağını apaçık bir şekilde gözler önüne sermektedir. İnsanoğlunun mutlu ve huzurlu olabilmesi için teknolojik gelişmeler ve boş sloganlar yeterli olamamaktadır. Dolayısıyla ilâhî mesaj ve sonsuz nur olan Kelâmullah, insanın doğal ihtiyaçlarının tümünü belli kurallar çerçevesinde karşılayarak onun maddi-manevi işlevlerini pürüzsüz bir şekilde yerine getirmesini sağlamaktadır. İnsan bu evrensel mesajla bütünleştiği ölçüde dinine/diyanetine, manevi değerlerine, toplumuna ve özüne yabancılaşmaktan kendini koruyabilecektir. Bunun için fert ve toplumun Kur‘ân ilkeleri ve ahlâkî değerler doğrultusunda yetiştirilmesi bir mecburiyettir.

Başarmak için onurlu bir duruş, samimi bir birliktelik ve özverili bir çalışma gerek.

Dünya Sevgisi

§ Emin UZUN §

Dünya nedir : Dünya yaşadığımız alemin adı. Acaba dünya, yer, güneş, yıldızlar, hayvanlar, bitkiler, ağaçlar ve madenler gibi yeryüzünde olan varlıklardan mı ibarettir.

Dünya hayatı çalışmak, yemek, içmek, dinlenmek, evlenmek ve bu dünya yaşantısıyla ilgili olan şeylerden ibarettir. Acaba islam bunları mı yermiştir. İnsanların onlardan kaçınmaları mı gerekiyor?

Acaba islam çalışıp kazanmayı, rızık peşinde koşmayı, üreyip, türemeyi mi? yermiştir. Kesinlikle böyle değildir. Bütün bunlar insan için yaratılmıştır. Burada Dünya yerilmemiştir. Dünyaya bağlı olmak yerilmiştir.

Dünya kelimesinin Genel anlamı, zaman boyutlu olarak yakın, kısa; değer boyutlu olarak çok düşük, basit, alçak, değersiz ve ölümlü anlamında kullanılmaktadır. Dünya, ahiretin tarlası ve kazanç yeridir. Zira dünyada ne ekilirse, ahirette o biçilecektir. Dünya kavramı Kur'an'da 115 yerde geçmekte ve 90% dan fazlasıyla hayat kelimesi ile birlikte el_hayatü'd_dünya şeklinde kullanılmaktadır. Dünya bir okuldur. Okul ise iş hayatı için bir vasıttır. İmtihanları başarı ile verip okuldan mezun olmak gerekir. Vasıtaya gaye gibi sarılmak, hep okulda kalmayı istemek akıl kârı değildir. Diploma almadan hayata atılmak da iyi değildir. Okula gitmekten gaye diploma sahibi olmaktır. İşte dünya bir okul gibidir. Talebenin amacı, okulu başarı ile bitirip hayata atılmaktır. Mü'minin gayesi de dünyadan iman ile ahirete gitmektir.

İmam- Rabbani Mektûbâtında:

Ey oğul Dünya nedir bilir misin? Dünya seni Allah'tan uzaklaştıran ve On'a ulaşmanı engelleyen

herşeydir. İnsanı Allah'tan uzaklaştıran, kadın, çocuk, mal, şan, şöhret, liderlik, eğlence, oyun ve lüzumsuz şeylerle meşgul olmak da buna dahildir. Yüce Rabbimiz dünya sevgisi ile alakalı "Biliniz ki, Dünya hayatı bir oyundur. Eğlencedir, bir süstür, aranızda bir öğünüştür. (Hadid 20) Oyun, eğlence ve süs ise akıllı başındaki şahıslara değil, cahil çocuklara yaraşır. Allahü Tealayı unutarak yalnız dünya ile meşgul olan, oynuyor demektir.

Yine Rabbimiz dünyayı isteyenlerin ahiretteki durumlarıyla alakalı insanlardan, " Ey Rabbimiz! Bize (vereceğini) bu dünyada ver" diyenler vardır. Bunların ahirette bir nasibi yoktur. (Bakara 200)

Yahya bın Muaz hazretlerine dünyanın ne olduğu sorulduğunda buyurdu ki; Efendimiz (s.a.v) buyurdu ki " Dünya mel'undur ve dünyada Allah için onlardan başka herşey mel'undur." Tirmizi zühd 14.

Dünya ve dünyalıklara kalbi bağlamak çok kötü bir hastalıktır. Kalp Allah'ın nazar yeri olduğundan Allah'ın muhabbetinden ve sevgisinden başka şeylerin girmesi o kalbin ölümüne neden olur. Kalbin gıdası Allah'ı tanımak ve sevmektir. Helak olmasının sebebi ise Allah'tan başka şeylerin sevgisine dalmaktır. Dünya bütün kötülüklerin başı, On'u sevmek ise bütün günahların esasıdır.

Hz. Ali (r.a) "Dünya yılanı benzer, dokunması yumuşaktır, ama zehiri öldürücüdür." (Gazali, ıhyaü ulumîd_Din)

Hasan-ı Basri hazretleri şöyle der: " Dünyayı seven ve ondan razı olan kimsenin kalbinden ahiret sevgisi çıkar. " (Ebu Nuaym, hilye) Marûf-i Kerhi şöyle demiştir: " Dünya dört şeyden

ibarettir. Mal, söz, uyku ve yemek. Mal: insanı Allaha isyan ettirir. Söz, insanı Allah'tan uzaklaştırarak oylar. Uyku, insana Allahı unutturur. Yemek ise insanın kalbini katılaştırır. (İbnül mülakkın, Tabakatül Evliya .s. 285)

İnsan dünyada çalışmalı muvaffakiyetin şartlarını yerine getirmeli, fakat asla ona kalbini bağlamamalıdır. Bilindiği gibi insan ineğin sütünü sağıar, etinden istifade eder, fakat onu odasının başka köşesine bağlamaz. İneğin yeri oda değil, ahırdır. İşte insan da dünyadan istifade eder, para kazanır, mal mülk sahibi olur. Bunlar dünya hayatı için gereklidir, fakat insan bunları vesile olarak bilmemeli, gaye yapmamalıdır. İnsan parasını kalbine değil, kasasına koymalı. Keza, sarayını gönlüne değil, arsasına kurmalıdır.

Bir gün dostları Rabia el- Adeviyye hazretlerini (k.s) ziyaret ederler. Dünyadan söz açıp onu kötölemeye başlarlar. Bunun üzerine Hz. Rabia şöyle der: “ Dünyadan söz etmeyi bırakın artık.

Eğer Dünya kalbinizde yer etmeseydi ondan bu kadar çok söz etmezsiniz. Kim bir şeyi severse onu çok anar: Süfyan-ı sevri (k.s) demiştir ki; Bir kimse Cenab-ı Hakk'ın bütün emirlerini yerine getirip kalbinde az bir dünya sevgisi bulunsa, kyamet günü herkesin huzurunda, “Bakın bu filan oğlu filan kimsedir. Bu Allahû Tealanın kendisine, sivrisineğin kanadı kadar kıymet vermediği dünyaya gönül verdi” diye nida edilir. Bu halden dolayı öyle mahcup olur ki yüz etleri dökülecek gibi olur. (Ebu Nuaym Hilyetül evliya 6.380)

Mâlık bin Dinar (r.a) şöyle derdi: “ Dünya sevgisi insanın ve kalbinden imanın tadını çıkarır.” (Şarani Tenbihul- Muğterrin)

Diğer bir sözünde de şöyle demiştir: “Vücut hastalandığı zaman yemek de yiyemez su da içemez. Ne uyuyabilir ne de rahat edebilir. Kalpte öyledir. Ona dünya sevgisi girdiğinde ne öğüt alır, ne de Allah'ı zikredebilir. (İbnül cebzi sıfatüs safve)

Kul dünyanın basitliğini gördüğü, ahiretin de ihtişamının farkına vardığı zaman artık dünyaya tenezzül etmez. Nitekim Allah'ın Resulü (s.a.v) bir hadisinde “Ölümü çok hatırlayın!Çünkü o, günahları temizler ve gönlünüzden dünya sevgisini giderir.

Dünya sevgisi ile Allah (c.c) sevgisi bir kalpte top-

lanmaz.Bir şeyi seven onunla meşguldür. Gönül boş olmaz. Gönülde ya Allah sevgisi yada Dünya sevgisi bulunur. Başkasına yönelen Allah'tan uzaklaşmış olur.

Fudayl bin iyad (k.s) anlatıyor.

Duyduğuma göre adamın biri, rüyasında yol kenarında oturan bir kadın gördü. Kadın olabildiğince süslenmişti. Çokta güzeldi. Yanından geçen herkesi güzelliği ile adeta büyüledi. Arkasını döndüğü vakit, güzellerin güzeli, yüzünü döndüğü vakit çirkinlerin çirkinini idi.

- Senin şerrinden Allaha sığınırım, deyince kadın:

- Hayır paraya kıymet verdikçe benim şerrimden kurtulamazsın, dedi. Adam

- Sen kimsin?, deyince kadın:

- İşte bildiğin dünyayayım, dedi.

Bir kişi Ebûd- derdâ (r.a)'ya gelerek:

Benim büyük bir derdim var, bunun çaresini söyleyin, dedi.

Ebûd - derdâ (r.a) şikayetçiye

- Derdin nedir? buyurdu. Adam dedi ki ; benim gönlümde çok şiddetli Dünya sevgisi var. Benim gönlüm karardı. Abdestin, namazın nurundan eser göremiyorum. Zikir-den, tespihten ve diğer ibadetlerden zevk alamıyorum.

- Ebûd - derdâ (r.a) adamı dinledi ve buyurdu ki: “senin bu derdin, dertlerin en büyüğüdür. Kısa zamanda bu dertten kurtulmaya bak.

Çünkü bu derdin sonu, kişinin imanını kaybetmesine ve Allah korusun bu dünyadan imansız gitmesine sebeptir.

- Adam dedi ki:” Ya Ebûd- derdâ ben nasıl çare bulabilirim?

- Ebûd- derdâ (r.a) cevabın buyurdu ki: “ Hastaları ziyaret et. Bol bol cenaze namazı kıl.

Mezarlıklarda dolaş. Bir kalpten dünyanın ve haramların sevgisini çıkarmanın en tesirli yolu ölümü hatırlamaktır.

Muaz oğlu Yahya Râzı buyurur:

Hikmet gökten kalplere yağar. Fakat kendisinde dört kötü haslet bulunana tesir etmez . Kalplerde bu hikmet kalmaz. Orada durmaz. Bu hasletler;

- Dünyaya meyletmek ve ona bağlanana

- Yarının korkusunu ve endişesini taşıyana

İnsan dünyada çalışmalı muvaffakiyetin şartlarını yerine getirmeli, fakat asla ona kalbini bağlamamalıdır

- Kardeşine haset edene

- Şan, şöhret, şeref düşkünü olana.

İnsanlar arasında öyle kimseler var ki, elinde dünyalık olduğu halde kalbini sevmez. Dünyalığı hizmetçi yapar. Fakat kendisi hizmetçi olmaz. Dünyalığı parça parça eder,dağıtır.

Fakat kendisi parçalanmaz. Dünyalığı kendine mal eder. Ona mal olmaz. Dünyalığı ardından koşturur. Fakat kendisi On'un ardına düşmez. Malı veren esasen Allah olduğu için insan, muhabbetini mala değil onu verene bağlamalıdır.

Ârifler ne güzel söylemişler:

Ya Rab dünya malını elimizde var eyle kalbimizde yok eyle.

Dinimiz, işsiz güçsüz gezen, zahid ve tevekkül ehli olduklarını iddia eden, halkın sırtından asalak olarak geçinen, üstü başı dağınık ve dilencilik yapanları kınamıştır.

Herşeye vaktimiz var, lakin vakti verene vaktimiz yok. Ne acı !

Allah kainatta herşeyi bizim için yarattı. Bizi de kendisi için yarattı. İnsan kendi kadrini, şerefini, yaratılış sebebini bilmeli. İnsan bir cevherdir. Çünkü hakkın temsilcisidir.

Dünya sevgisinden kurtulmanın başlıca yolları şunlardır:

1- Hakikat ve dünya karşısında insanın kendi konumunu bilmesi.

2- Dünyanın mahiyeti ve dünya sevgisinin kötü sonuçları hakkında derin düşünmek.

3- İman ve salih ameli takviye etmek, takva ve kendini yetiştirmeye özen göstermek, nefsi tezkiye etmek ve hevese tapınmayı terk etmek.

4- Ölüm ve ahreti hatırlamak.

5- Geçmiş kavimlerin hallerini okumak.

6- Hicret ve cihat.

7- Hırs, dünya malı toplamak ve çok istemeden sakin olmak, kanaat etmek ve ihtiyaç duyulan ve zorunlu şeylerle yetinmek.

8- Musibetler karşısında sabretmek ve tahammül göstermek.

Rabbimizin verdiklerine karşı azıcık vefa...

Selam ve dua ile...

Bugün

Kalbini bağla ki, Hâkk kemendine,
Düşme, mahşer günü, yargı derdine,
Sen, kendi yargıcın, ol da kendine,
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Bir gönül kapısı, bulup çaldın mı?
Bir sevgi seline, boyca daldın mı?
Bir dostu bedelsiz, selâm saldın mı?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Seher vakti kalkıp, vecde daldın mı?
Nûrlar dağılırken, payın aldın mı?
Hâkk aşkına, kâlbi şâhid kıldın mı?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Bilmediğin, bilenlere sordun mu?
İlimle aranda, köprü kurdun mu?
Zarar ve kârını, hayra yordun mu?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Ezelî rızkına, râzı oldun mu?
Sabır sofrasında, lezzet buldun mu?
İmânla şükredip, huzur doldun mu?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Gafleti, gayretle, yarıştırdın mı?
Alnını, secdeyle barıştırdın mı?
Bir akraba sorup, soruşturdu mu?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Kibir dağlarından, inip geldin mi?
Zorda kalmış, bir kişiyi bildin mi?
Sana borcu vardı, onu sildin mi?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Merhamette, Hâkk serveti buldun mu?
Komşu kederiyle, ortak oldun mu?
Bir yetimin, şefkâtiyle doldun mu?
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Acılar görünmez, gözler baksa da,
Her ateş, düştüğü yeri yaksa da,
Hasta, bir dost bekler, ümit yoksa da,
De ki; Allah için, ne yaptın bugün? ..

Cengiz Numanoglu

Mezhepler Tarihi 3

Şafii Mezhebi

İmam-ı Şafii (767-820), ünlü İslam hukuku bilgini. Şafii mezhebinin kurucusudur. Ehl-i sünnetin dört mezhebinden biri olan Şâfiî mezhebinin imâmı. Adı, Muhammed bin İdris bin Abbâs bin Osman bin Şâfiî bin Sâib Kureyşî'dir. Künyesi Ebû Abdullah'tır. Anne ve baba tarafından soyu Peygamber efendimizle birleşmektedir. Dördüncü dedesi Şâfiî'nin ismine nisbetle ona da Şâfiî denildiği için bu isimle meşhur olmuştur. 767 (H.150)'de Gazze'de doğdu. 820 (H.204)'de Mısır'da vefât etti.

İmam-ı Şafii'nin kendi usulüne göre şeri delillerden çıkardığı hükümlere ve gösterdiği yola Şafii Mezhebi denir. Ehl-i sünnet itikadında olan müslümanlardan, amellerini yani ibadet ve işlerini, bu mezhebin hükümlerine uyarak yapanlara Şafii denir. Şafilik olarak da anılır. Şafii mezhebi dört büyük fıkıh mezhebinden birisidir.

Şafii mezhebindeki usul: İmam-ı Şafii'nin, talebelerinin ve kendisine sual soranların dini müşküllerini hallederken ortaya koyduğu ve takip ettiği usuller, Şafii mezhebinin temel kaideleri olmuştur. Bu mezhebin usulleri de, diğer bütün müctehidlerin usulüne benzemekle beraber, bazı farklılıkları da vardır.

İmam-ı Şafii, ictihadlarında, İmam-ı A'zam'ın kıyas işinde takip ettiği (Re'y yolu) ile, İmam-ı Malik'in takip ettiği (Rivayet yolu)'nu birleştirerek, ayrı bir ictihad yolu kurdu. İmam-ı Şafii, Medine-i münevverede oturan İmam-ı Malik'in sohbetlerinde bulunarak onun yolunu öğrendikten sonra, Bağdat tarafına gelerek, İmam-ı A'zam'ın talebesinden

okuyup, bu iki yolu birleştirdi. Ayrı bir ictihad yolu kurdu. Kendisi çok belîğ, edib olduğundan, ayet-i kerimelerin ve hadis-i şeriflerin ifade tarzına bakıp kuvvetli bulduğu tarafa göre iş görürdü, iki tarafı kuvvetli bulmazsa, o zaman kıyas yoluyla ictihad ederdi.

Şafii mezhebinin alimleri ve yazılan eserler: Usul-i fıkıh ilmindeki meseleleri ilk defa tasnif edip, kitaba yazan İmam-ı Şafii'dir. Bu ilimdeki eserinin adı Er-Risale fil-Usul'dür. Kitab-ül-Ümm, Emali-i Kebir ve Fıkıh-ul-Ekber adındaki eserleri, fıkıh ilmine ait olup, İmam-ı Şafii'nin ictihad ederek bildirdiği meseleleri içine alan yedi cilttirler. Hadis ilmine dair Kitab-üs-Sünen ve Müsned ile İhtilaf-ül-Hadis adındaki eserleri pek meşhurdur. Bunlardan başka Ahkam-ul-Kur'an, El-Mevaris, Edeb-ül-Kadi, Fedail-i Kureyş, İsbat-ün-Nübüvve ver-Redd-i Alel Berahime, Mebsut ve Muhtasar adında eserleri de vardır.

Mezhebin yayılması: Hanefi mezhebinden sonra en çok Şafii mezhebi yayılmıştır. İmam-ı Şafii daha hayattayken, Hameyn (yani Mekke-i mükerrime ve Medine-i münevvere) ve Filistin'de yaşayan Müslümanlar arasında tamamen bu mezhep yayıldı. Şimdi de Şafililer; Mısır'da, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da, Arabistan'da ve Dağıstan'da yaşayan Müslümanlar arasında çoktur. Bazı hükümler Hanefi mezhebine nazaran farklıdır. Mesela kanın akması Şafii mezhebinde abdestin bozulmasına vesile değildir. Bu farklılıklar Rasulullah'ın hayatındaki bir takım hadiselerin değişik yorumlanmasıyla ortaya çıkmıştır. Ama dört büyük mezhep haktır ve hakikattir. Bunu her daim göz önünde bulundurmak gerekir.

Fatih Sultan Mehmet

Fatih Sultan Mehmed, Osmanlı İmparatorluğu'nun icraatları ve askeri dehası açısından en önemli padişahlarından biridir. Sultan II. Murad'ın ve Hümâ Hatun'un oğlu olarak 29 Mart'ı 30 Mart'a bağlayan gece, 1432'de Edirne'de doğar. Çocukluğundan itibaren hem Batı hem de Doğu kültürü eğitimi alır, devrin önemli bilginleriyle çalışır ve bu konuda kendini geliştirir.

Çocukluk dönemi bir müddet Edirne'deki sarayda geçtikten sonra Bursa'da 10 yaşlarına kadar kalır. Şehzadenin bir gelenek olarak devlet yönetimini öğrenmesi ve deneyim kazanması için görevlendirilmesi adına Manisa sancakbeyliğine atanmasıyla Manisa'ya gider. Eğitimi için ise Molla Gürani görevlendirilir.

Şehzade Mehmed, Osmanlı'da şehzadelere meslek edindirme geleneğinden dolayı meslek olarak top döküm işini seçmiştir. Bu seçim, İstanbul'un fethine yaklaştıran adımlardan ve mucitliğinin temellerinden biridir.

Şehzade Mehmed, babası II. Murad'ın vefatından sonra tahta çıkar. Tahta çıktığı dönemlerde iç meselerle uğraşmak adına Karamanoğlu İbrahim Bey Venediklilerle anlaşarak isyan etmiş, Karaman Devleti'ni kurmayı hedeflemiştir. II. Mehmed, Karaman topraklarına girerek İbrahim Bey'in af dilemesiyle affını kabul eder.

Hz. Muhammed'in **“Konstantiniyye (İstanbul) muhakkak fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne güzel kumandandır; ve onu fetheden ordu ne güzel ordudur!”** şeklindeki sözü Sultan II. Mehmed'in İstanbul'u fethetme arzusunun çıkış noktalarındandır.

Peygamberimiz'in müjdesini gerçekleştirmek isteyen II. Mehmed, bu yolda zaferine ulaşır ve zorlu bir kuşatma sonrasında İstanbul'u fetheder. Bu zaferden sonra da Karaman, İsfendiyaroğulları ve Trabzon Rum beyliğiyle yapılan savaşlar sonunda İmparatorluğun sınırları Fırat boylarına kadar genişler. Batıda ise Sırbistan, Eflak, Boğdan, Mora, Bosna-Hersek ve Arnavut Beyleri Osmanlı'nın üstünlüğünü kabul eder. İstanbul'un Fethi'nden sonra hayatının sonuna kadar onlarca sefer gerçekleştirir Sultan 2. Mehmet. Onun sayesinde Osmanlı toprakları bir hayli genişlemiş ve devlet İmparatorluk haline gelmiştir. Büyük İmparator 32 yıl saltanat sürmüş devletin yüzölçümünü 2.214.000 km²'ye kadar genişletmiştir.

Karakteri

Çok merhametli ve müsamahalıydı. Kendisine elli gün mukavemet eden, birçok Müslümanın şehid edilmesine sebep olan İstanbul şehri ve onun sakinleri hakkında gösterdiği merhamet, aklın alamıyacağı genişliktedir. Halbuki o devir Avrupa'sında muzaffer bir kumandan, zaptettiği şehrin halkına görülmedik zulüm ve işkence yapmakta kendini haklı görürdü. Fatih vicdan hürriyetine büyük kıymet verirdi. İstanbul'a girdiği vakit ayaklarına kapanan İstanbul patriğini yerden kaldırmakla alicenaplığını gösterdi ve şu sözlerle patriği teselli etti:

„Ayağa kalkınız. Ben Sultan Mehmet, hepinize söylüyorum ki: Şu andan itibaren artık ne hayatınız ne de hürriyetiniz hususunda gazab-ı şahanemden korkmayınız!“

Fatih, gayri müslim tebeasının din ve mezheplerine asla dokunmadı, herkesi vicdani inanışında serbest bıraktı. Fatih, gayri müslim tebeasının din ve mezheplerine asla dokunmadı, herkesi vicdani inanışında serbest bıraktı. Fatih, İstanbul'un îmarında ücret karşılığında daha çok Rum esirlerini kullandı. Bu sırada biriktirdikleri paralarla hürriyetlerini satın alma imkanını sağladı. Bu müsamaha o devir dünyasının hayalinden bile geçirmedığı bir olgunluk eseri idi.

Askeri ve siyasi alanda eşsiz bir deha idi. Askeri alanda başarısının ilk özelliği kılıçla kalemin işbirliğidir. Ordunun disiplinine çok dikkat ederdi. En küçük itaatsizliği ve buna sebep olan subayları şiddetli bir şekilde cezalandırırdı. Ordusunu, plânsız, düzensiz hareket ettirmez, mâcerâ hevesiyle kan dökmeydi. Kendi devrine kadar atalarının yer yer, ada ada yapmış oldukları akınlarını, plânlı bir fûtûhât hâline getirdi ve devletini, sistemli bir idârecilik şuuruyla istikrarlı, yerleşmiş bir devlet yaptı. Otuz senelik saltanat devresinde düzenlediği küçük, büyük seferler, memleketin coğrafi işbirliğini sağlamaya dayanır. Bu gâyeye ulaşmak için de at geçmez kayalıklardan, geçit vermez nehirlerden geçerek; durup dinlenmeden, kış yaz demeden savaştı. Bütün bu seferleri bir plâna göre yaptığından nereye gitmesi, nerede durması lâzım geldiğini bilerek hareket etti. Yapacağı seferlerin muvaffakiyetle neticelenmesini sağlamak için aylarca bu seferin bütün teferruâtını hazırlardı. Kumandanlığı ile diplomatlığı dâimâ berâber hareket ederdi. Hangi devlet üzerine sefer düzenleyecekse, o devletin iç ve dış münâsebetlerini, zaafılarını, kuvvetini, diğer devletlerle olan münâsebetlerini en ince noktasına kadar tetkik eder ve sefere hasmının en zayıf ve kendisinin en kuvvetli zamânında çıkardı. Yapacağı seferlerden en yakınlarına bile haberdâr etmez ve bunların gizli kalmasına çok dikkat ederdi.

Çok başarılı bir diplomattı. Otuz sene, Asya ve Avrupa'da bâzan birkaç cephede beş, on hattâ daha fazla devletle birden harb hâlinde bulunduğu günler oldu. Böyle zamanlarda düşmanlarının, kuvvetlerini bölmenin, siyâsî müzâkereler, vaatler ve geçici tâvizlerle müttefikleri birbirinden ayırmanın kolayını buldu. Rodos Adası'nın fethi için donanmayı hazırlarken, zaman kazanmak için oyalama taktiğine girişerek şehzâde Cem'e bir mektup vererek Demetrios Soplionos isimli Rum ile birlikte Rodos'a gönderdi. Fâtih bu mektubunda hafif bir vergi karşılığında kendileriyle sulh ve sükûn içinde yaşayacaklarını bildiren diplomatça bir harekette bulundu.

Fâtih Sultan Mehmet, ilme, sanata ve ilim adamlarına çok kıymet verirdi. Zihnîyeti ve tabiatı

îtibârıyla ileri hamleden hoşlanan, terakkî ve medeniyetten zevk alan bir pâdişâhtı. Tıpkı askerî fetihleri gibi, ilim adına açtığı savaşta da bir âlimler, sanat-kârlar ordusu kurdu ve bu muhteşem orduya kendisi serdâr oldu. Yeni devletin kurulması plânının icrâsında eğitim ve öğretimin tesir ve önemini her şeyden üstün tuttu. Maârif (eğitim) sistemini kânunla tanzim ederek ulemâ sınıfı diye tanınan ve idârenin temelini meydana getiren diyânet ve hukuk kurumlarını teşkilâtlandırdı. Devlet idâresini ve bunun ilmîleştirilmesini esas aldı.

Aklî ve naklî ilimlerde söz sâhibi olan âlimleri İstanbul'a topladı ve onların talebe yetiştirmesi için medreseler kurdu. Devrinde yetişen büyük âlim ve sanat-kârlar mühim eserler verdiler. Fıkıh ilminde Molla Hüsrev, tefsirde Molla Gürânî, Molla Yegan, Hızır Çelebi, matematikte Ali Kuşçu, kelâmında Hoca-zâde, zamânının büyük âlimlerinden ve ülkesine dünyânın dört bir tarafından âlimler akın ederdi. Hattâ Molla Câmî bile İstanbul'a gelmekteyken, Pâdişâh'ın ölüm haberi üzerine geri döndü.

İyi bir komutan ve devlet reisi olan Fâtih, aynı zamanda iyi bir ilim adamı ve şâirdi. Latince ve Rumca ile Arapça, Farsça ve Türkçe'ye bütün incelikleriyle vâkıftı. Şiirde, devrin üstatları arasında yer aldı. Hattâ sarayda dîvân sâhibi olan ilk pâdişâhtı. Çünkü o, medeniyetin, sanatsız olarak fertlerin gönüllerinde yer alacağına ihtimâl vermiyordu. Dedelerinin devlet kuruculuk kudretini, irâdeli bir idârecilik şuuruyla geliştirmesini bilen Fâtih, çevresinde devrin üstad şâirlerini topladı. Avnî mahlâsıyla edebî değeri yüksek beyit ve gazeller söyledi. Aruzu, usta şâirlerden farksız bir hâkimiyetle kullandı, şiirlerinde ince hissiyât ve düşüncelerini dile getirdi.

İstanbul'un îmarına çok önem veren Pâdişâh, saray, câmiler, medreseler ile hamamlardan başka şehrin çeşitli yerlerinde 4000 dükkan yaptırarak vakfetti. Büyük câmilerin yanındaki medreselerin hâricinde 24 medrese, 12 han, 40 çeşme ve Halkalı Su Tesisatı ile iki gemi tersânesi ve kışla yapılan binâlar arasındadır. İstanbul îmar olunurken, diğer taraftan Bursa, Edirne gibi şehirlerde îmar faâliyetleri büyük bir hızla devâm etti. Bu devirde Bursa'da 37, Edirne'de 28 ve şâir şehirlerde 60 câmi yapıldı.

Edirne'de Tunca Nehri kenarında 1451 senesinde büyük bir saray inşâ edildi. Bu sarayın bir modeli Topkapı Sarayı'dır. Bu saray, 1876 Osmanlı-Rus Harbinde cephâne infilâkıyla harâb oldu.

Kanunnamesi

Fatih Sultan Mehmed dönemindeki gelişmelerden biri de hukuk alanında olmuştur. Fatih Kanunnamesi, Osmanlı'da yazılı olarak geçen ilk anayasal düzenleme olarak İstanbul'un Fethi'nin ardından devlet teşkilâtına imparatorluğun büyüklüğüne ve gücüne yakışır bir karakter vermek amacıyla Fatih Sultan Mehmed tarafından düzenlenmiştir. Bu kanunname ile devlet teşkilatında çeşitli kurum ve rütbelerin görevlerini belirleme ve tayin etmek için düzenlemeler getirilmiştir.

Sultan II. Mehmed, yeni düzenlemelerin yanında tımarlara ait dirlik gelirlerinin kaydı gibi pek çok hususu da yeniden tanzim etmiştir. Kanunname 3 ana bölümden oluşarak ilk kısımda kadı mevkiilerini ve Padişah huzuruna kim ya da kimlerin arzda bulunabileceği ele alınırken, ikinci kısım

Osmanlı saltanatının devlet kademelerinde ve saray merasimlerine, son kısım ise işlenen suçlar ve karşılıkları ile devlet görevlilerinin gelirlerine dair bölümler içermektedir. Kanunname ayrıca medrese yönetimleri ve müfredat işleyişini de yeniden tanzim eden esaslara da yer verir.

Fatih kanunnamesinde Nizâm-ı Âlem için kardeş katline ilişkin madde ise şöyledir;

„Ve her kimesneye evlâdımdan saltanat müyesser ola, karındaşların nizâm-ı âlem için katl itmek münâsibdir. Ekser ulemâ dahi tecviz etmişlerdir. Anınla âmil olalar“

Dip Not: Bu konu bugünkü yaşam tarzına bir hayli zıt düştüğü için gelecek sayıda etraflıca ele alınacaktır!

VEFATI İLE ARŞI TİTRETEN SAHÂBÎ SA'D B. MUÂZ

§ Muhammed Emin YILDIRIM §

Sahâbe içerisinde çok önemli bir yeri olan Sa'd b. Muâz'ın (ra) iman üzere yaşadığı hayatın toplamı 6 yıldır. Peygamberimiz (sas) ile beraberliği sadece 5 yıldır. Efendimiz (sas) ile beraber 3-4 gazveye ancak katılmıştır. O, ne Kur'an'ı baştan sona ezberlemiş ne Suffa'da çok iyi bir tâlim ve terbiyeye tabi olmuş da bunun neticesinde ciddi bir ilmi seviye kazanmış ne de malını Allah (cc) yolunda defaatle infak edecek bir zemin bulmuştu. Peki, ne yapmıştı ki böyle bir ödülün, böyle bir ilahi taltifin muhatabı olmuştu? Sebebi şu idi: Risalet davasının sıkıştığı bir zamanda, o davanın muallimine kol-kanat germiş, ihlâsla bir adım atmış, Yesrib'in Medine olmasında çok önemli bir rol oynamış, bu ise gayretullaha müspet manada tesir etmiş ve netice de böyle bir iltifât-ı rabbanîyenin sebebi olmuştu.

Hayat Defterinin Sayfalarını Aralarken...

Sa'd b. Muâz, 30'lu yaşlara geldiğinde, Efendimiz (sas) Mina'daki çadırları dolaşırken en son 6 delikanlının çadırına varır ki o çadırda Sa'd b. Muâz'ın teyzesinin oğlu olan Es'ad b. Zürâre ve beş arkadaşı vardır. Onların biat edip iman etmesi ile imanın mesajları o günlerde Yesrib'e girer. Bir sene sonra Es'ad b. Zürâre, 12 kişi ile Akabe'de tekrar Efendimiz (sas) ile buluşur, biat bitince onlar bir Kur'an muallimi talebinde bulunurlar, Efendimiz (sas) de onlara hiç düşünmeden Mus'ab b. Umeyr'i verir. Hz. Mus'ab'ın Yesrib'e gelişi ile yepyeni bir süreç başlar ve öyle bir noktaya gelir ki Yesrib'de bu iman davasından haberdar olmayan hiç kimse kalmaz. Duyanlardan biri de Abdüleşheloğulları'nın lideri Sa'd b. Muâz'dır. Mus'ab'ın Yesrib'e gelişinin üzerinden daha bir ay geçmemiştir; Mus'ab insanları bu yeni mesaja taşırken bir gün Es'ad b. Zürâre ile

birlikte Abdüleşheloğulları ve Zaferoğulları'na ait mahallelere gelmişlerdi. Orada bulunan bir bahçede Marak kuyusunun başında insanları toplamış, onlara bu yeni dinin mesajlarını aktarıyorlardı. Onların bu faaliyetlerinden rahatsız olanlar da vardı. İşte onlardan biri de Sa'd b. Muâz'dı. O anlarda, Sa'd b. Muâz, Üseyd b. Hudayr ve bir kısım Evslilerin ileri gelenleri, oraya yakın bir yerde toplanmış kendi aralarında sohbet ediyorlardı. İşte o an biri geldi ve Sa'd'a dedi ki: "O senin kızdığın ve hakkında endişe duyduğun Mekkeli genç, teyzenin oğlu Es'ad ile beraber Marak kuyusunun başında insanları toplamış onlara yeni dine ait bir şeyler anlatıyorlar." Sa'd bu sözleri duyunca çılgına döndü; hemen ayağa kalktı Üsyed'e bağırarak dedi ki: "Git oraya, bizim zayıf iradeli adamlarımızın aklını çelen o iki adama hadlerini bildir. Sen bildirmezsen ben gelir bildiririm. Aslında direkt ben gideceğim ama teyzemin hatırına gitmiyorum, yoksa gidip önce o Mekke'li genci buralara getiren Es'ad'a haddini bildirmem lazım" diyordu.

Bu sözler üzerine Üseyd, hemen kalktı mızrağını eline aldı, kılıcını beline taktı. Üseyd ile Sa'd arasında, aynı kabilede olmanın dışında şöyle bir yakınlık daha vardı: Sa'd, Üseyd'in halası ile evliydi. [21] Bundan dolayı da araları çok iyiydi. Üseyd büyük bir kızgınlıkla Marak kuyusuna doğru yürümeye başladı. Es'ad onun gelişini görünce; Mus'ab'a dedi ki: "Gelen bu kavmin efendilerinden, en zekilerinden, en güçlülerinden ve en fazla sözü dinlenenlerden biridir. Ona göre..." Üseyd geldi; elindeki mızrağı tam Mus'ab'ın önüne doğru attı, toprağa sapladı ve Mus'ab'ı hiç muhatap almadan direkt Es'ad'a döndü ve dedi ki: "Bu yabancıyı neden topraklarımıza getirerek, zayıf iradeli insanlarımızı kandırmasına ve onların akıllarını çelmesine izin veriyorsun." Daha

Es'ad, ona cevap vermeden, yüzünden tebessümler yayılan bir hal ile Mus'ab; "Ey Kavminin Efendisi!" diye nida ediyordu. Üseyd, sert, haşin ve her şeyi yapmaya hazır bir şekilde gelmiş, onlardan da sert bir cevap beklerken, Mekkeli yabancı adam çok sakın, vakarlı ve karşıdaki insanın meziyetlerini dikkate alarak ve kendinden çok emin bir halde bir nida da bulunuyordu. Mus'ab'ın o nidası ile o ana kadar Mus'ab'a bakmayan Üseyd başını kaldırdı ve Mus'ab'a baktı. Mus'ab bir ay gibi parlıyordu. Yüzünde tebessüm vardı. Malumunuz, tebessüm çok güzel bir tebliğ aracıdır. Bundan dolayı Efendimiz (sas) tebessümün sadaka olduğunu söylemiştir.

Mus'ab, Üseyd'in kendine baktığını görünce sözlerini sıraladı: "Ey Kavminin Efendisi! Sen buraya bizi kovmaya geldin ben sana bundan daha hayırlısını söylesem yapar mısın?" Üseyd meraklandı: "Neymiş daha hayırlısı?" dedi. Mus'ab konuşmasına devam etti ve sözünün sonunda Üseyd iman etti. Üseyd b. Hudayr, iman ettikten sonra Mus'ab ile Es'ad'a diyordu ki: "Benim arkamda bir adam daha var, eğer o adamı ikna eder de kazanırsanız, bilin ki onun kabilesinden hiç kimse ona itiraz edemez, onun peşini bırakmaz." Es'ad anlar, onun Sa'd b. Muâz'dan bahsettiğini: "Hele sen onu buraya gönder de gerisi Rabbimize kalmış, o dilediğine hidayeti nasip eder, dilediğine etmez" demişti. Üseyd: "İnşallah onu size göndereceğim" der ve Sa'd'a doğru gider.

Öldürmeye Doğru Giderken Dirilenlerden

Üseyd b. Hudayr, saatler sonra dönünce, Sa'd biraz ona da kızar, bakar ki gelen odur; yanındaki insanlara döner ve der ki: "Vallahi! Üseyd gittiği gibi gelmiyor; baksanıza giderken siması nasıldı, şimdi nasıl?" Doğruydı, sadece değişen Üseyd'in elbiseleri değildi; Üseyd'in öfke ve gadap ile dolan siması gitmiş, onun yerine şimdi tebessüm ve vakar ile dolan bir sima gelmişti." Üseyd geldi; daha konuşmadan Sa'd ona dedi ki: "Ne yaptın? Hallettin mi?" Üseyd; "Evet, onlarla konuştum." "Peki, ne oldu?" dedi Sa'd. Üseyd dedi ki: "Onlarla konuştum, bence endişelenecek bir şey yok; ama o Mekkeli genç çok farklı şeyler söylüyor; bir de sen onunla konuşsan bence daha iyi olur." Üseyd; Müslüman olduğunu söylemiyor, çünkü o anda böyle bir söz çok ters tepebilir, onun o an için tek derdi; Mus'ab ile Sa'd'ı buluşturmak; çün-

kü Sa'd da sözden anlayan biridir; o meclise girince, o da ancak kendisi gibi çıkacaktır. Sa'd b. Muâz o anda büyük bir öfke ile ayağa kalktı; Üseyd'e: "Ben, bu meseleyi halletmen için seni gönderdim, sen ise gidip gelmiş, onların güzelliklerinden bahsediyorsun. Anlaşıldı ki bu iş yine bana kaldı" dedi. O da mızrağını ve kılıcını alarak Marak kuyusunun yolunu tuttu. Es'ad, onun gelişini görünce, Mus'ab'a haber verdi; "Gelen Sa'd'dır; eğer onu kazanırsak bu iş tamamdır" dedi. Mus'ab o an ellerini kaldırdı: "Rabbim dedi; ihlâsımı ziyadeleştir; ihlâsımı arttır." diye dua etti. O bir ihlâs kahramanı idi; ama buna rağmen bu duayı yaptı. Neden peki? Çünkü Mus'ab çok iyi biliyordu ki sözü söyleyen insandır, kendisidir; ama söze tesir veren Allah'tır. Kalpler onun elindedir. O dilemedikçe hiçbir şey olmaz; o dilemedikçe, en güzel sözler bile karşılıksız kalabilir. Sa'd b. Muâz, Üseyd'den daha da öfkeli bir şekilde Marak kuyusuna doğru yürüdü. Hatta öldürmeyi bile aklından geçiriyordu. Ama Sa'd da niceleri gibi öldürmek için çıktığı bu yolda şimdi dirilecekti.

Önce teyzesinin oğlu Es'ad'ın yakalarına yapıştı: "Eğer aramızda akrabalık bağı olmasa idi, hiç kimse seni benim elimden alamazdı" dedi. Sonra Mus'ab'a döndü ve ona tehditler yağdırmaya başladı: "Sen ne hakla bizim toprağımıza gelir, gençlerimizin kafalarını karıştırır, yıllarca atalarımızın inandığı dinden başka şeyler söylersin; çabuk burayı terk et, yoksa

gözünün yaşına bakmaz ve seni de Es'ad'ı da elimdeki şu kılıç ile buralardan çıkarırım." Sa'd, öfke ile yoğrulmuş bakışları ile bu sözleri haykırırken, Mus'ab yine gayet sakın ve vakarlı bir halde ona bakıyor ve Üseyd'e dediği gibi şöyle diyordu: "Ey kavminin büyüğü! Sakın ol, sadece sözümü biraz dinle; sonra ne derssen onu yaparız. Git derssen gider, kal derssen kalırsın, sadece biraz beni dinle!" Mus'ab öyle bir söz kullanmıştı ki Sa'd hiçbir şey diyememişti. Öyle ya; Mus'ab'ın sözünü dinleyecek, sonra Sa'd ne derse, o da onu yapacaklardı. Bunun üzerine Sa'd; "Söyle bakalım ne diyeceksin" dedi. Mus'ab, Besmele ile söze başladı. Mus'ab'ın dilinden; aslında dilinden değil, yüreğinden çıkan iki isim Sa'd'ın yüreğinin tellerine dokunmuştu. Rahman ve Rahim; öfke ile yanan yüreğine bir anda bir serinlik vermişti. Sonra Mus'ab, Kur'ân'dan bazı ayetler okumuştur. Ayetler okundukça Sa'd değişiyor, farklılaşıyor, âdeta eriyordu. Bir müddet sonra Sa'd,

artık farklı bir havaya girmişti, gönül sandıklarının kilitleri açılmıştı, işte o an o güzel mecliste Sa'd'ın şu sözü yankılanır olmuştu: *"Peki, bu dine girmem için ne yapmam gerekiyor!"* Mus'ab, şehadet cümlesini söylüyor, arkasından Sa'd da dilinden o büyük cümle bir daha düşürmemek üzere tekrar ediyordu, Es'ad b. Zürâre ise o anlara tekbirleriyle eşlik ediyordu.

İman-Amel-Temsil ve Tebliğ

Sa'd b. Muâz öğreneceklerini öğrendikten sonra evine döndü, sonra kavmini topladı; bütün Evs ahalisini; onlara önce kendini takdim etti: *"Beni nasıl bilirsiniz?"* dedi. Onlar: *"Sen bizim ulumuz, büyüğümüz ve efendimizsin"* dediler. *"Size bir şey söylesem bana inanır mısınız?"* dedi. Onlar: *"Evet kesinlikle inanırız"* dediler. Sa'd devam etti: *"Ben bugün Mekke'den gelen elçi Mus'ab'ın sözlerini dinledim. Vallahi şu ana kadar böyle güzel bir söz dinlememiştim. Allah'a yemin olsun ki o sözler Allah'ın katındandır. Çünkü bir beşer o sözleri söyleyemez. Ben de o sözlerle iman ettim ve Müslüman oldum. Şimdi sizin de o sözlere inanmanızı istiyorum. Eğer inanırsanız kardeşlerimsiniz; eğer inanmazsanız Allah'a yemin olsun ki kadın erkek hiçbiriniz ile konuşmayacak ve sizlerle konuşmayı kendime haram kılacak, yasaklayacağım."*

Bu sözler üzerine Evs kabilesinin büyük bir kısmı o gün Sa'd'ın vesilesi ile iman edecekti. Mus'ab, sadece Sa'd'ı kazanacak, Sa'd ise neredeyse Yesrib'in yarısını kazanacaktı. Bakın o günü Mus'ab b. Umeyr nasıl anlatıyor: *"Allah'a yemin ederim ki o gün akşam olmadan önce Abdüleşheloğulları mahallesindeki erkek ve kadınların tamamı İslâm'a girdi. O gün, Abdüleşheloğulları mahallesi, halkı tamamen Müslümanlardan meydana gelen ilk mahalle olma şerefine nail oldu."*

Arşı titreten ameli görüyor musunuz?

O günden sonra Mus'ab'ın yeri Sa'd'ın evi ve yanı olacaktı. Sa'd, Mus'ab'ın en büyük yardımcılarından biri olacak ve böylece imanın mesajları Yesrib'de kök salacaktı. Öyle bir hale gelecekti ki bir yıl içerisinde Medine'de imanın girmediği ev kalmayacaktı. Bir yıl sonra Mus'ab, Akabe'ye arkasında 73 erkek, 2 kadın 75 kişi ile yürüyecekti. Tarihe 2. Akabe Biatı diye geçen o biata Sa'd b. Muâz katılmayacak, onun ailesinden Useyd b.

Hudayr, Ebu'l-Heysem ve Seleme b. Selâme o biatta yerlerini alacaklardı. Sonrasında Yesrib'in kapıları imana tamamen açılacak, Müslümanlar gruplar halinde Medine'ye hicret edeceklerdi, en son Efendi-

miz'de (sas) hicret edip Medine'ye gelecekti.

Yesrib, Medine Oluyor

Mescid-i Nebevî'nin inşasının ardından yapılan ensâr-muhacir kardeşliğinde Sa'd'ın nasibi bir rivayete göre Ebû Ubeyde b. Cerrah, bir diğer rivayete göre -ki bu daha isabetlidir- Mekke'nin Sa'd'ı, Sa'd b. Ebî Vakkas olacaktı. Efendimiz (sas) muhacirlerin Sa'd'ını, ensârın Sa'd'ına kardeş kılacaktı. Onlar da çok kısa bir zamanda, Medine'de bir kardeşlik destanı yazacaklardı.

Artık Medine'de her Müslüman için yepyeni bir dönem başlamıştı. Sa'd b. Muâz da bu yeni dönemde, işin her safhasında kendine yakışan bir kamet ile yerini almıştı. O bir taraftan ticaretini devam ettirirken, bir taraftan da imanın sorumluluğunu yerine getirmeye çalışırdı. Hicretin ilk aylarında Sa'd b. Muâz ticari bir maksatla Mekke'ye gelmiş, o günler daha Müslüman olmamış çok iyi tanıdığı Saffan b. Ümeyye'nin evinde de misafir olmuştu. Dönmeye hazırlandığı anlarda Saffan'a, Kâbe'yi tavaf etmek istediğini söylemişti. Saffan, onun hakkında biraz endişelenmişti. Çünkü o Medineli idi, Medineliler ise Peygamber'e (sas) kucak açmışlardı, bu yüzden ortam biraz gergindi. Bundan dolayı Saffan, öğlen vaktinin daha iyi olacağını söyledi ve öğlen vaktinde onu yanına alarak Kâbe'ye gitti. O anda Ebû Cehil ile Ümeyye b. Halef de orada idiler, Sa'd'ı görünce çılgına döndüler ve aralarında sözlü bir atışma oldu. Onlar Sa'd'a hakaret ediyorlardı, Sa'd'a onlara cevap veriyordu. Söz bir noktaya gelince Sa'd, Ümeyye b. Halef'e dedi ki:

"Ben peygamberimden senin yakın bir zamanda öldürüleceğini duydum." Bu söz bir anda Ümeyye b. Halef'i âdeta yıktı, dedi ki: *"Bunu Muhammed mi söyledi?"* Sa'd "evet" dedi. Ümeyye korkudan ne yapacağını şaşırdı, çünkü sözü söyleyen dost-düşman herkesin üzerinde ittifak ettiği bir isim olan Muhammedü'l-Emin'di. O günden sonra Ümeyye hep bu korku ile yaşadı, hatta Bedir'e gelmemek için epey bahane üretti, ama Ebû Cehil'in baskısı ile geldi ve en son Bedir'de Bilâl'in eliyle o gün haber verilen ölümü tattı.

Arş'tan Gelen Haberler

Sa'd b. Muâz'ın hayatı kısa ama bereketli bir hayattır. Hendek'te yaralanıp, Medine'ye gelince, Efendimiz (sas) onu birkaç kez ziyarete gitmişti. Son ziyaretinden döndüğü gece, Efendimiz'e (sas) Cebrail geldi: *"Bu gece senin ümmetinden ölen kişi kimdir? Onun ölümüyle bütün gök ehli birbirlerini müjdelen"*

di. Onun vefatı ile arş titredi, sallandı” dedi. Efendimiz (sas): **“Ben bilmiyorum. Ancak dün akşam Sa’d çok hasta idi, Sa’d mı?”** diye sordu. Cebrail: *“Evet, Ey Allah’ın Resûlü! Sa’d vefat etti! Kavmi gelip onun cenazesini mahallelerine götürdüler”* dedi. Bunun üzerine Efendimiz (sas), Sa’d’ın evine doğru koşmaya başladı. Cübbesini toplamış, öylece koşuyordu. Onu gören sahâbe de koşuyordu. Ama onlar bir türlü Efendimiz’in (sas) hızına yetişemiyorlardı. İçlerinden biri; **“Ya Resûlullah! Vallahi çok yorulduk, söyler misiniz ne oldu?”** Efendimiz (sas) ise bir taraftan koşuyor, bir taraftan ise şöyle diyordu: **“Cebrail bana Sa’d’ın vefatını haber verdi ve şu an semanın ehli bölük bölük yeryüzüne iniyorlar. Eğer onlar bizden önce Sa’d’a yetişirlerse aynen Hanzala’yı yıkadıkları gibi onu da yıkarlar da bizi o sevaptan mahrum bırakırlar. Koşun ve bu hayrı semanın ehlinden önce ele geçirin!”**

Efendimiz’in (sas) Hz. Sa’d’ın evine ulaştığında, buradan sonrasını olaya şahit olan Seleme b. Esem’den (ra) dinleyelim: *“Allah Resûlü (sas), bir beze sarılı hâlde yatmakta olan Hz. Sa’d’a doğru ilerlerken birden yavaş yürümeye başladı. Biz de arkasından geliyorduk. Bize olduğumuz yerde kalmamızı söyledi. Odada bizden başka bir insan da yoktu. Resûlullah da parmaklarının ucuna basarak yürüyordu, O’na niçin böyle yaptığı sorulunca: “Odanın içini melekler doldurduğundan oturacak yer bulamamıştım. Onlardan biri bana yer verdi. Ancak o zaman oturabildim.”* buyurdular. Daha sonra Efendimiz (sas) Sa’d’ın cenazesinin başına oturdu, gözyaşı döktü, ona istiğfarda bulundu. Sonra cenaze yıkandı ve defnedilmek için *Baki Kabristanlığı’na* doğru yola çıkıldı.

Kabir Âlemine Yolcu Ediliyor

Bu arada cenazenin taşınması sırasında herkesi şaşırtan bir hâdise daha yaşanıyordu. Sa’d b. Muâz’ın (ra) ruhu gibi cismi de heybetli idi. Onun cenazesi, sahâbîlerin elleri üzerinde giderken hiç kim-

se bir ağırlık hissetmiyordu. Daha sonra bu konu herkes tarafından konuşulup, çeşitli yorumlar yapılmaya başlanmıştı. Efendimiz (sas) bu konuşmaları duyunca: **“Hayatımı elinde tutan Allah’a yemin ederim ki onu yetmiş bin melek taşıyordu”** buyurmuştu.

Meleklerin iştirakiyle taşınan cenazenin defnine sıra gelmişti. Kabir kazılmıştı. Kazanlardan biri Ebû Saîd el-Hudrî’dir. Diyecektir ki: *“Öyle güzel bir koku topraktan geliyordu ki hepimiz bu kokuyu hissetmiştik. Sorduk, Efendimiz (sas) cennetin kokusu dedi.”* Böylece defnedilmişti Sa’d b. Muâz; Efendimiz (sas) onun cenaze namazını 6 tekbir ile kıldırmıştı.

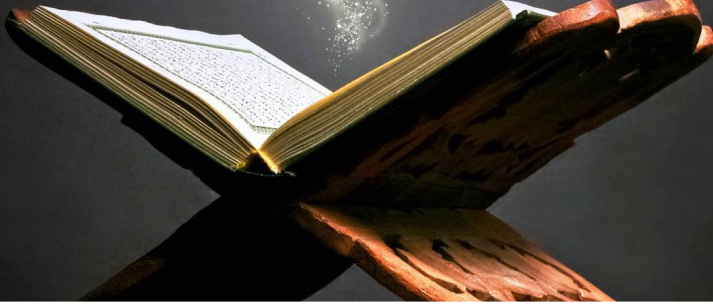
Yolunuz düşerse birgün Baki Kabristanlığı’na, en sonlara doğru Hz. Ali’nin annesi Fatıma bint Esed’in kabrinin hemen arkasında iki kabir daha var, onlardan biri Sa’d’ın, bir diğeri ise onun kabrini kazan Ebû Saîd el-Hudrî’nindir. Allah onlara da diğeri ashâb-ı kirâm efendilerimize de rahmet eylesin, bizleri onların yollarından ayırmasın, Rabbim bizleri de böyle derin imanlara, sarsılmaz ihlâslara, ihsan şuurlarına erdiresin inşallah...

Efendimiz ve sahâbe az yaşayan; ama çok iş yaparak âleme iz bırakarak giden Sa’d b. Muâz’ı unutmadılar. Bakın vefatının üzerinden 4 yıl geçmiş, Devmetü’l-Cendel emiri, Medine’ye bakanların gözlerini kamaştıran bir ipek kumaş göndermiş. Sahâbe bu kumaşı birbirlerine göstererek kalitesini övüyorlar. O anda Efendimiz’in (sas) mübarek dillerinden dökülen cümle şu oluyor: **“Siz bu elbisenin/ kumaşın yumuşaklığına bakıp şaşıyorsunuz; Allah’a yemin ederim ki Sa’d b. Muâz’ın cennetteki mendilleri, kumaşları bundan daha güzel ve daha yumuşaktır.”**

Sa’d b. Muâz ile cennette olmak istemez misiniz? Kim istemez değil mi? O halde onun yolundan yürümeli, yolunda kurban olduğu davaya kurban olmalı ki Allah bizi de ona kavuştursun. Duamız şudur ki cennette Rabbim onun ve diğeri ashâbın sofrasında bizleri buluştursun.

Ayetlerin IŞIĞINDA

Yiğin, için ve israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez. (Araf Suresi, 31)

Gereksiz, amaçsız ve yararsız yere mal, zaman ve benzeri harcamalar yapılmasına ve tutumsuz davranışlarda bulunulmasına “israf” denir. İsrâf, Allah’ın Kuran’da yasakladığı çirkin bir davranıştır.

Fakat Kuran ahlakından uzak yaşayan pek çok insan için sınır tanımaz bir şekilde para harcıyıp sonra bununla övünmek sözde bir prestij kaynağıdır. Bu kişilerin tutumu Kuran’da şu şekilde bildirilmiştir:

“O: “Yığınla mal tüketip-yok ettim” diyor. Kendisini hiç kimsenin görmediğini mi sanıyor?” (Beled Suresi, 6-7)

Bu ayette bildirildiği şekilde bir gaflet içinde olan kişilerin göz ardı ettikleri bir gerçek bulunmaktadır: Yüce Rabbimiz dünya hayatında insana, kendi bedeninden soluduğu havaya, yediği yemekten kullandığı teknik aletlere kadar sonsuz nimetler nasip etmiştir. Gökte ve yerde bulunanları onun emrine vermiş, görünür ve görünmez nimet ve rızıklarını onun kullanımına vermiştir. İnsana düşen bu nimetleri Allah rızası için ölçülü bir biçimde kullanmak ve israftan kaçınmaktır.

Allah İsrâf Edenleri Sevmez

Allah Kuran’da israfı kullarına haram kılmış ve israf edenleri sevmediğini bildirmiştir:

“Ey Ademoğulları, her mescid yanında ziynetlerinizi takının. Yiğin, için ve israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez.” (A’raf Suresi, 31)

İsrâf edenler için ayette “şeytanın kardeşi” ifadesi kullanılmaktadır:

“...İsrâf ederek saçıp-savurma. Çünkü saçıp-savuranlar, şeytanın kardeşleri olmuşlardır; şeytan ise Rabbine karşı nankördür.” (İsra Suresi, 26-27) Şeytanı en büyük düşman edinen müminlerin bu ayet gereği, israf konusunda özel bir titizlik göstermeleri gerekir.

Müminler ellerindeki herşeyin kendilerine Allah tarafından verilmiş bir nimet olduğunu, hiçbirinin asıl sahipleri olmadıklarını unutmazlar. Fedakarlık yapmaları gerektiği zaman da sahip oldukları herşeyi Kuran’da emredilen şekilde harcar, ancak gereksiz bir harcama olacağı zaman tek bir kuruşu bile israf etmekten sakınırlar. Çünkü Allah Kuran’da müminlere, ihtiyacı olan kimselere mallarından vermelerini ancak saçıp savurmamalarını emretmiştir. (İsra Suresi, 26-27)

Kuran’a Göre Neler İsrâftır?

İsrâf deyince insanın aklına öncelikle mal, mülk ya da paranın israfı gelir. Oysa israf sadece mal ile olmaz. Allah’ın verdiği her nimetin, Allah rızasını gözetmeden gereksiz yere harcanması bir israftır. Allah, insanların kendilerine verilen nimetleri nasıl değerlendirdikleriyle ilgili ahirette sorguya çekileceklerini **“Sonra o gün nimetten sorguya çekileceksiniz.”** (Tekasür Suresi, 8) ayetiyle haber vermiştir.

Zaman Konusunda Yapılan İsrâf

Zaman Allah’ın insanlara verdiği çok büyük bir nimettir. İnsanlar dünya hayatında, kendilerine tanınan süre içinde Allah’ı en çok razı edecek davranışlarda bulunmayı ve ahiretteki sonsuz cennet nimetlerine kavuşabilmeyi hedeflerler. Bu uğurda Allah rızasının

en fazlasını gözeterek değerlendirilmesi gereken en önemli nimetlerden biri “zaman”dır. Eğer kişi zamanını, Allah rızasını hedefleyen işler yapmak yerine aklını ve kalbini Allah’ı anmaktan uzak tutup boş işlerle geçirirse bu büyük nimeti israf etmiş olur. Bu yüzden zaman nimeti israf edilmemeli, her saniyesi Allah rızasına uygun düşünce ve davranışlarla değerlendirilmelidir.

Bilgi Konusunda Yapılan İsfraf

Allah bazı insanları belirli konularda ehil kılmış ve onlara Katından bir bilgi üstünlüğü vermiştir. Örneğin Allah, bir lütuf olarak kimilerine yabancı dil öğrenme imkanı vermiş, kimilerini bilgisayar ya da mühendislik gibi daha teknik alanlarda bilgi sahibi kılmış, kimileriye geniş bir genel kültürle donatılmıştır. İnsanlar kendilerine verilen bu nimetlerden ve bunları Allah rızasına uygun olarak O’nun varlığının ve üstün gücünün insanlara anlatılması konusunda kullanılmasından da sorumludurlar. Aksi halde sahip oldukları bilgiyi israf etmiş olurlar.

Sağlık Konusunda Yapılan İsfraf

Sağlık da Allah’ın insanlara sunduğu büyük bir nimettir. Kişi Allah’ın dünya hayatında kendisine emanet olarak verdiği bu bedene en iyi şekilde bakmakla ve Allah rızasını arayarak ömrünü geçirmekle yükümlüdür. Sağlığı veren elbette Allah’tır. Ancak kişi bu bedene sağlıklı bakmak için, temiz ve sağlıklı yiyecekler yiyerek sebeplere sarılır, bu onun fiili duasıdır. Bedenine gerekli özeni göstermemek, sağlığına zarar verecek yiyecek ve içecekleri tüketmek de bir anlamda sağlığın israfı olur.

Yiyecek Ve İçecek Konusunda Yapılan İsfraf

Dünyadaki mevcut besin kaynakları her insanın, günlük ihtiyacını karşılayabilecek düzeydedir. Ama buna rağmen dünyada halen 800 milyondan fazla insan açlık çekmektedir. Bugün dünyanın kimi ülkelerinde, kişisel çıkarlar uğruna ve sadece ürün fiyatını artırmak amacıyla kamyonlar dolusu sebze ve meyve çöpe atılıp israf edilmektedir. Dünya üzerinde, israf edilen bu ürünlerle muhtaç olan ve açlık sınırında yaşayan insanların varlığı ise hiç hesaba katılmamaktadır. Allah mevcut

kaynakların akılcı ve verimli biçimde kullanılmasını, iyi planlama yapılmasını ve verilen nimetlerin hakkını vermeyi öğütlemiştir. Lokantalarda, evlerde tabak tabak yiyecekler, kilolarca ekmek, meyve, sebze kolayca çöpe atılabilmektedir. Oysa Allah israfın küçük büyük demeden her türlüünü haram kılmıştır. Bu yüzden insanların düşüncesizce “bu bozuldu”, “bunları kullanamayız” gibi sözlerle ellerindekileri atmaları değil, tüm nimetleri bozulma aşamasına getirmeden değerlendirmenin yollarını aramaları gerekir. Ancak bu şekilde nimetin hakkını vermiş olurlar. Aksi takdirde büyük bir bereketsizlik ve nimetlere karşı nankörlük söz konusu olur.

Enerji Kaynakları Konusunda Yapılan İsfraf

Su, elektrik, doğalgaz gibi yeryüzündeki enerji kaynakları, insanların israftan özenle kaçınmalarını gerektiren diğer konulardandır. Boş yere akıtılan su, kimsenin bulunmadığı bir ortamda açık bırakılan bir ışık ya da ihtiyaçtan fazla kullanılan doğalgaz birer israftır. Bunlarla ilgili yapılan her ek harcama, Allah rızası için yapılacak faydalı bir çalışmaya ayrılacak paranın biraz daha azalması demektir. Bu yüzden bu tip enerji kaynaklarının kullanımında israftan kaçınmak son derece önemlidir.

İsrafın Ölçüsü Nedir?

Rabbimiz israf etmemek için dikkat edilmesi gereken ölçüyü Kuran’da şöyle bildirmiştir:

“Onlar, harcadıkları zaman, ne israf ederler, ne kısarlar; (harcamaları,) ikisi arasında orta bir yoldur.” (Furkan Suresi, 67)

İnananlar bu dünyada Allah’ın nimetlerinden yararlanıp zevk aldıkları gibi, kendilerine verilenleri Allah rızası için harcamaktan da çok büyük zevk alırlar.

Nitekim Hz. Peygamberimiz (sav) ve ashabının; *“Yüce Allah dağ gibi altın verse, bunu O’nun yolunda harcamayı temenni ettikleri” bildirilmektedir.* (Buhârî, Fedâilü’s-Sahâbe, 6, Temennî, 2, Zekât, 4, Müslim, Münâfikîn, 52, Zekât, 31, Fedâilü’s-Sahâbe, 221, 222; İbn Mâce, Mukaddime, 10, Zekât, 3)

Yolcu Yolunda

Âdem SARAÇ email: vardisarac@yahoo.com.tr

Her birimiz birer âşık, birer sevdalı olmalıyız. En büyük aşkımız, hiç şüphesiz ki Allah ve Rasûlü aşkı olmalı! Allah ve Rasûlü'nü, her şeyimizden çok sevmeliyiz. Sadece sevmeyle yetinmeyip, Allah'a ve Rasûlü'ne itaat üzere olacağımız gibi, Allah ve Rasûlü'nü sevenleri de seveceğiz.

Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Ashâb-ı Kirâm, bizim yol arkadaşlarımız olmalı âdeti. O yola kendimizi öyle bir adamalıyız ki, o yolun yolcularıyla birliktelik sırrına ermeliyiz.

Sadece okumamız, yazmamız, ya da anlatmamız değil, yememiz içmemiz, yatmamız kalkmamız, her şeyimiz ama her şeyimizi Peygamberimiz Aleyhisselâm ve O'nun sevgili Ashâbı kuşatmalı.

Onlarla iç içe yaşarcasına, aralarına girme gayretinde olmalıyız. Sâlih ve Sâdıklar ile beraberlik sırrıdır bu. Yakınlıktır. Hem de en yakınlarından daha yakın bir yakınlık! Sâdıklarla beraberlik Allah'ın emridir çünkü...

Hani çok gidip geldiğimiz bir yere “birinci adres” ya da “ikinci adres” deriz ya! Bizim hayatımız da Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Ashâb-ı Kirâm ile öylesine iç içe olmalı ki, birinci adresten daha da öncelikli gelmeli bize. Öyle ki, Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Ashâb-ı Kirâm ile yeniden inşa olmalıyız âdeti!

Bunun için, sürekli yeni arayışlar içinde olmalıyız. Ama neyi, nerede, nasıl ve ne zaman

arayacağımızı çok iyi bilmeliyiz.

Hepimiz yolcuyuz çünkü! Yolcu da yolunda gerektir! Yolcu yolda olmalı. Yol, yolcu içindir çünkü. Yol da, yolcu da Allah için! Tıpkı şairin dediği gibi...

Yollar boşaldı artık, yolcular buldu vaha

Yolcular gitmede de, yollar gider Allah'a!

Öyleyse hiç zaman kaybetmeden hemen soralım; “Nereye gidiyoruz, nereye gidiyoruz, nereye” diye bütün gücümüzle haykıralım! “Nereye gidiyoruz, nereyeee” diye, sorumuzun sonunu uzatıp, aynı uzunlukta cevabını arayalım! “Nereye gittiğini bilen birilerini arıyoruz biz! Yok mu böyle birileri oralarda?” Uygun bir cevap alıncaya kadar solarım bu soruyu! Ama cevabı dışarıda değil, içimizde arayalım ve tekrar soralım; **nereye gidiyoruz, nereye** diye!

* Nereye gidiyoruz? Yani kimlere benzemeye çalışıyoruz böyle?

* Nereye gittiğimizi bilenlerden olsaydık, öz değerlerimize yabancılaşır mıydık? Kimliğimizi, kişiliğimizi kaybeder miydik?

* Bizler nasıl böyle olduk ki, bizde bizi kaybettik?

* Kimiz biz, neyiz? Müslüman mıyız yani? Müslüman'a benziyor muyuz peki? İslâm'ın neresindeyiz?

* Allah ve Rasûlü'nü tanıyor muyuz?

* Kur'ân ve Sünnet'ten ne var hayatımızda?

* Ashâb-ı Kirâm'ın hangisini tanıyoruz?

* Sâlih ve Sâdık birer rehber olan Veliler, yani Evliya ile aramız nasıl?

* Namazımız, Orucumuz, Zekâtımız, velhasıl ibadetlerimiz bir bütün olarak var mı hayatımızda?

* Ahlâkın âdâbın neresindeyiz?

* Biz her şeyden önce kendimiz için, sonra dinimiz ve îmânımız için, ardından da İslâm'ın için ne yaptık?

* Gerçek bir Müslüman, dininden, îmânından, vatanından kopmaz. Îmânının gereklerini büyük bir aşk ile yerine getirir! Allah ve Rasûlü'nün sevgisi ile Kur'ân ve Sünnet çerçeveli bir yapılanmaya girer. Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Ashâb-ı Kirâm örnekli bir hayata yönelir! Bütün bunların dışında kalırsak kendimize bile yabancılaşırız! Yani nereye gittiğimizi anlayamayız! Unutmayalım ki, inanan insan kendi kendinin yabancıası olmaz! İnanan insan, inandığı gibi yaşar, yaşadığına da bütün kalbiyle inanır!

* Nereden gelip nereye gittiğimizi bileceğiz! Yani bizim, bizde kaybettiklerimiz bulacağız! Biz, bizde değiliz çünkü! Biz bizde olsaydık, biz böyle mi olurduk?

* Bize, öncelikle îmân ve ameli öğretecek bir yerde olmalıyız! Allah ve Rasûlü'nü tanıtacak, sevdirecek ve yoluna can baş koyduracak bir yerde! Îmân ve amel ile kuşatacak bir yer! Allah ve Rasûlü'nü her şeyinin önüne alan, Kur'ân ve Sünnet çerçevesinde yaşayan, Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Ashâb-ı Kirâm'ı örnek edinen, Evliyanın himmet bahçelerinden gül devşiren, böylece nereye gittiğini bilen bir toplum olmalıyız!

* Önce kendimize karşı sorumluluklarımız var. Sonra aile ve akrabalarımıza karşı, sonra da bütün çevremize karşı!

* “**Müslümanlar kardeşdir**” buyuruyor Yüce Allah (Hucurât, 49/10)! Kardeşlerimizle aramız nasıl peki? Kardeşlerimizle kardeşlik içinde yaşıyor muyuz?

* İncancımızı yokladık mı hiç? Müslüman'a benziyor muyuz? İslâm ile aramız nasıl? Kur'ân ve Sünnet'ten, ne var bizde? Gerçek birer Müslüman gibi yaşıyor muyuz?

* Şimdiye kadar kimlerin kurtuluşuna vesile olduk? Sadece kendimiz ve ailemizi değil, başkalarını

da kazanmak gibi bir izzet varken, sürekli kendimizi kaybetmek niye? Nereye gidiyoruz böyle, nereye?

* Düşünüp anlamanın yolu inandığımız gibi yaşamaktır. Kur'ân ve Sünnet'e sarılmaktır. Allah ve Rasûlü'ne yönelmektir! Sahâbe-i Kirâm hazretlerini örnek almaktır. Nereye gittiğimizi iyi bilmektir! İşin aslı, özüne dönmektir. Özümüze dönelim artık, özümüze!

* Gençlik üzerine kurulan tuzaklardan haberimiz var mı peki? Gözlerimizi açıp baktık mı hiç çevremize? Yapılan bunca edepsizlik karşısında sağır, dilsiz, kör gibi davrananlara insan denir mi? Dünyadan haberi olmayanlara insan denir mi?

* Nereye gitti o edepli, efendi, anlayışlı, kibar ve saygılı gençler? Nereye gittiler? Kimler aldı elimizden o pırıl pırıl gençlerimizi? Kimler parçaladı aileleri? Kimler kıydı onlara?

* Yüzlerce, binlerce, belki de on binlerce insan, insan gibi yaşama savaşı verirken, sadece kendi menfaatini düşünen, insan bozuntularına, insan denir mi?

* Hissiz, duygusuz, şuursuz, leş gibi yaşayanlara, insan denir mi? Özsüz, yüzsüz, gözsüz, hissizlere insan denir mi?

* Dinini îmânını, annesini babasını, büyüğünü küçüğünü, eşini dostunu tanımayanlara insan denir mi?

* Nereye gittiğimizi ve ne yaptığımızı bile unuttuk! Nereye gidiyoruz böyle, nereye? Bize ne oldu ki bu hale düştük? Ne gördük, hangi sıkıntıları çekti biz?

* Dedelerimiz ve ninelerimiz ne büyük sıkıntılar çekmişlerdi! O yıllarda yasaklanmıştı her şey! Düşünebiliyor muyuz, Allah'ın kitabı Kur'ân-ı Kerîm bile yasak edilmişti! Yasaklar döneminde yaşamışlardı onlar! Yine de dinimizden îmânımızdan ayıramamışlardı onları! Namazımızdan Orucumuzdan ayıramamışlardı. Kur'ân ve Sünnet'imizden ayıramamışlardı! Peygamber Efendimiz ve Ashâb'ından ayıramamışlardı!

* Şimdikilere ne oluyor peki? Neden böylesine vurdumduymaz oldular; neden? Neden kaybettiler kimliklerini ve kişiliklerini? Nereye gittiklerini nasıl bilemezler, nasıl?

Zaman, durma zamanı değildir! Zaman, boşa geçirme zamanı değildir! Zaman, başıboş dolaşp, başıboş konuşma zamanı hiç değildir! Zaman, çalışma zamanıdır! Çalışıp çabalama yanında, yürek dolusu duâ zamandır...

* Bize acı Allah'ım! Bize merhamet et! Çocuklarımızı aldılar elimizden! Kızlarımızı, oğullarımızı aldılar bizden! Canlarımızı, ciğerparelerimizi kopardılar yuvalarından, düşman ettiler bize! Onlar tecrübesiz, onlar cahil, onlar çaresiz, biz de perişan olduk! Yardım et Allah'ım! Bize yardım et! Evladımıza sen yardım et! Döndür onları bize! Döndür Allah'ım! Şu yalan dünyada senden başka kimimiz var bizim! Kimi, kime şikâyet edelim Allah'ım! Kimi, kime şikâyet edelim Rabbim! Allah'ım! Allah'ım! Allah'ım! Perişan olduk Allah'ım! Kaybolup gittik bu yalan dünyada! Gecemiz gündüzümüz kalmadı! Ailelerimizle barıştır artık bizi Rabbim! Çocuklarımızla barıştır artık bizi Allah'ım! Onları bize, bizi de onlara karşı anlayışlı eyle! Gerçek kimleri ile beraber, dönsünler artık yuvalarına! Kurtar Allah'ım! Ciğerpare yavrularımızı ve gençlerimizi esrarın, eroinin pençesinden kurtar! İçki kumar illetinden kurtar! Karşı cins tuzaklarından, tuzaklarından kurtar! Başiboşluktan, kumarhanelerden, gazinolardan, diskotek bataklığından kurtar! Adını bile anmaya utandığımız yerlerden kurtar! Düşükleri uçurumdan kurtar onları! Kurtar ne olur! Kurtar ki, insan olsunlar! Kurtar ki, Müslüman olsunlar! Yorulduk Rabbim! Yorulduk yol aramaktan! Buldur Rabbim! Bildir Rabbim! Bizim de yüzümüzü güldür artık Rabbim! Bize îmânın tadını yeniden tattır Rabbim! Her şeyimiz îmânımıza bağlı çünkü. Îmânımıza ve amelimize! Yardım et bize Allah'ım! Doğruya çağırana, yanlış çağırana ayırma gücü ver! Hak ile bâtılı doğru dürüst anlama gücü ver! Anladıktan sonra da, Hakk'a bütünüyle yönelme ve batıldan şiddetle kaçınma şuuru ver. Sana hakiki anlamda kul olalım! Peygamberimiz Aleyhisselâm'a hakiki anlamda ümmet olalım! Ashâb-ı Kirâm'a yoldaş olalım! Kur'ân ve Sünnet yolundan ayırma bizi Rabbim. Sana hakiki anlamda kul, Rasûlü'ne hakiki anlamda ümmet olma azmi ve aşkı ver bize Rabbim! Sahâbe-i Kirâm Efendilerimizin yollarını yol edinme şuuru ver. Bize acı Rabbim! Bizi esirge Allah'ım! Her türlü kötülük ve isyandan Sen koru bizi! Seninle aramıza girdiler Rabbim! Yolumuzu değiştirdiler! Güzel görünümlü çirkin yollara soktular bizi! Senden uzaklaşmamız ve Seni unutmamız için her türlü hileye başvurdular! Peygamber ve Ashâb'ını unutturmak için ellerinden geleni yaptılar! Böyle olunca da, her şeyimizi birer birer aldılar ellerimizden! Bütün mukaddes değerlerimizi kaybetme noktasına geldik Rabbim!

NEREYE GİDİYORUZ?

Âdem Sarac

Sen acı bize, merhamet eyle. Utanıyoruz! Mahcubuz! Suçluyuz! Affımızı diliyoruz! Ne olursak olalım, yine Sana yöneldik. Senden başka gidecek kapımız yok Allah'ım! Bizi yeniden kulluğuna kabul et ne olur Rabbim! Bağışla bizi Allah'ım! Allah'ım! Allah'ım!

Bu güzel vatani bize emanet edenler, bizi böyle görseler, nasıl haykırırlardı acaba? Bir de onlara kulak verelim...

- Bre kimsünüz siz? Bize hiçbir şeyi benzemeyen torun bozuntuları! Bu ne iştür ki, ecnebi kıyafeti ile tarumar olmuşsunuz! Kadınlarınız bir âlem, erkekleriniz bir âlem! Hele gençleriniz bir başka âlem! Bu ne işdür bre! Sizin olan her şeyden kopunca, sizin olmayana sarılmışsınız! Sizin olan Allah ve Rasûlü'nün emaneti! Kur'ân ve Sünnet! Bre nettünüz mukaddes emaneti? Biz, size ne idüğü belürsüz bir toprak parçası mı bıraktuk? Toprağı ilâ-i kelimetullah aşkıyla fethedüp, îmân ve amelimizle yoğurarak, vatanlaştırmaduk mu? İslâm'ı hâkim kılub, tatbik etmeduk mu hayatımıza? İslâm ile şereflenub, şerefle yaşamaduk mu biz? Peki sen, sen, sen; siz, sizler; sizler ne yaptunuz, neler yaptınız şimdi? Ne yaptunuz bre? Efendilik varken, gendü vatanınızda uşaklığa düşmek niye? Bu ne menem işdür bre? Bir Müslüman, gendü vatanında yabana uşak olur mu? Uşak olur mu bre? Uşak olur mu? Kime benziyorsanız onlara uşak olmuşsunuz işte; anlamıyor musunuz? Biz bir yere gidince, oraya ışık götürmüşüzdür, nûr götürmüşüzdür. Gittiğimiz yerlerde, istikrarlı İslâmî kişiliğimizle, en güzel bir şekilde örnek olup, onları da Hakk'a ve hakikate davet eylemişüzdür. Peki siz, sizler ne haldesünüz böyle? Neden benzedünüz yabana bre! Bilmez misiniz ki Peygamberimiz Aleyhisselâm "**Bir kavme benzeyen onlardandır**" buyurur! İzzet ve şeref sahibi olmalı insan! İzzet ve şeref kaynağından ve öreğinden uzaklaşırsanız, izzet ve şeref diye bir şey kalmaz! Her zaman ve her yede Hakk'ı gösterip, Hakk'a davet etmek gibi bir izzet varken, batıllara benzemeye çalışarak, izzeti kaybetmek niye? Söylesenize niye? Bütün dünya bizim önümüzde bel kırıp, diz çökerdi! Elimizi değil, ayağımızı değil; atımızın üzengisini öpmek için yarıştırdı! Siz, sizler, ne hale gelmişsünüz şimdi böyle? Onlar, bizim kulumuz kölemiz olmaktan şeref duyarlarken; şimdi siz, nasıl uşak olursunuz onlara bre! Nasıl? Utanmaz mısınız bre! Utanmaz mısınız? Sahi kimsünüz siz? Kimlere benzemektesünüz? Siz hangi dindensünüz

bre? Hangi dindensünüz siz? Bu nasıl Müslümanlık böyle? Müslim ile gayr-i müslimi ayıramaz olduk! Müslümanınız, Müslüman gibi yaşasanıza! Bu ne menem işdür bre! Hem Müslümanım diyeceksünüz, hem de İslâm'ı yaşamayacaksınız! Bu yetmiyormuş gibi, bir de İslâm'a karşı olacaksınız! Olur mu bre? Böyle ahmaklık olur mu? Söyleyin Allah aşkına, Müslüman İslâm'a karşı olur mu?

- Fermanımdur! Bizim torunlarımız bize benzeyecek! Çünkü bize benzemeyen, bizden değildir. Bâtıl işlerin hepsinden derhal vazgeçilecek ve dahi her şey Din-i Mübin-i İslâm'a göre halledilecek! Müslüman, Müslüman gibi yaşayacak! Buyruğumdur! Allah ve Rasûlü'nün yasak ettiği her şey, yasak edilecek! İnanan, inandığı gibi yaşayacak! Bunun için de, inancını yeniden yoklayacak. İmân ve amelde zirveye çıkacak! Fermanımdur! Allah buyruğu, Peygamber ölçüsü, her şeyin ölçüsü olacak! Benim teb'am, benim halkım beyhude işlerle, boş şeylerle oyalanmadığı gibi, benim torunlarım da boş şeylerle oyalanmayacak! Çalışılacak. Hem de çok çalışılacak. Kur'an ve Sünnet doğrultusunda çalışılacak. Fermanımdur! Her mükellef, mükellefiyetini yerine getirecek. Herkes üzerine düşen görevi eksiksiz yapacak! Buyruğumdur! Müslümanım diyen herkes; inanıyorum diyen herkes imânında kâmil olacak, bunun için de inandığını mutlaka yaşayacak! Çünkü Müslüman, Müslüman gibi yaşayandır!

- Vasiyetimdir! Şimdi biz, tarih sayfalarına çekiliyoruz... Yeni yetişen neslin sorumlusu sizlersiniz. Onlar size emanettir. Emanete hıyanet etmeyin sakın! Müslümanınız Müslüman gibi yaşayın. Başkalarının hayal bile edemeyeceği hayatı siz yaşayın. Bunun için de nereden gelip, nereye ve niçin gittiğinizi iyi bilin? Önünüzdekilere dikkat edin! Kimlerin peşinde olduğunuzu iyi bilin! Nereye gidiyorsunuz? Bu gidişiniz nereye? Önünüze ve yolunuza dikkat edin! Peygamber ve Sahâbe yoluna yönelin! Osmanlı torunları olduğunuzu unutmayın sakın, unutmayın!

Bir onlara bakalım, bir de bize! Bizi adam yerine koyup, sözümüzü dinleyen var mı şimdi dünyada? Müslüman odur ki, sözü dinlene! Buyruğu buyruk ola! Adam yerine kona! Herkes onu dinleye! Peki, onları niçin dinliyorlardı? Nasıl buyruk veriyordu onlar? Daha açıkçası, onları böylesine adam eden şey neydi? Hiç düşündük mü acaba? Neydi onları adam edip, sözlerini dinleten şey?

“(Ey Müslümanlar), hepiniz toptan, Allah'ın ipine, (Kur'an-ı Kerîme, Allah'ın bütün emirlerine, İslâm dinine, İslâm nizamına), sımsıkı

sarılın, (sımsıkı yapışın, sakın ha, sakın) parçalanıp ayrılmayın!” (Âl-i İmrân, 3/103)

Evet, İşte! İnsanı insan eden, belki insanı sultan eden, adamı adam eden, ilahî kaynak; Kur'an-ı Kerîm! Ve sonra Hadîs...

“Sözlerin en güzeli, Allah'ın kitabıdır. Yolların en doğrusu (Hz.) Muhammed'in yoludur (sallallahu aleyhi ve selem).” (Ahmed bin Hanbel, Müsned, c. 3, s. 319)

İşte yol! İşte yolcu! İşte sözlerin ve yolların en güzeli! Yol budur! Allah ve Rasûl yoludur! İşte bu yol Allah ve Rasûlü'ne gider! İşte bu yolda yürüyenler, nereye gittiklerini bilirler! Başka yollar, başka yerlere gider! Dikkat edin, yol Kur'an ve Sünnet yoludur! Söz ve buyruk, Allah ve Rasûlü'nündür! İşte reçete; Allah buyruğu, Rasûl ölçüsü! Bunlara yapışanlar kurtulur, kurtarır ancak! Nereye gittiğini bilir! Allah ve Rasûlü'nden, Kur'an ve Sünnet'ten ayrılanlar ise, yıkılır, yıkar; batırır, batar!

Öyleyse nereden gelip, nereye gittiğimizi iyi bileceğiz. Yol belli, yolcu belli. Yolcuyla yolundan hiçbir şey ayırmamalı. **Sırat-ı Mustakîm** üzere olmamız için, bütün gücümüzle çalışacağımız gibi, gönül dolusu da haykıracağız...

* Her şeyden önce imân var, imândan önce hiçbir şey yok! Önce imân, mutlaka imân. Nereye gittiğini bilmenin yolu, Allah ve Rasûlü'nü tanımaktan geçer! Allah ve Rasûlü'nü tanımayan, insan olma şansını da kaybetmiş olur. İnanan insan, Allah ve Rasûlü'nü çok iyi tanımalı. Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Sahâbe yoluna girmeli. Sâlih ve Sâdıklar ile beraber olmalı. Tek kurtuluş yolu budur. Bundan başka çıkar yol yoktur. Çünkü, insan olmanın ve insan kalmanın yolu, Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Sahâbe-i Kirâm hazretlerini tanımaktan geçer! Hal ve hareketlerine Peygamber ve Sahâbe yansımayan insan, zaman içinde insanlığını da kaybeder! Bizim her şeyimize Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Sahâbe-i Kirâm yansımaları! Kur'an ve Sünnet'i kuşanmalıyız! Peygamber ve Sahâbe yolunu yol edinmeyen, tümüyle yolunu şaşırır, hatta yolsuz kalır! Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Sahâbe, ne kadar varsa hayatımızda, onlarla, o kadar insan oluruz ve o kadar insan kalırız! Karanlık dünyamızı Peygamber ve Sahâbe aydınlığı ile aydınlatabilirsek, o kadar yaklaşıyoruz onlara! O kadar benzeriz insana!

* Haydi öyle ise... Allah ve Rasûlü'nü tanımaya, Peygamber ve Sahâbe yoluna, Sâlih ve Sâdıklar ile beraberliğe... Yolun en güzeline! Ne duruyorsunuz hâlâ! Duymuyor musunuz beni! Haydi diyorum size, haydi...

Bir gülün muhayyilesi...

Beni bir mümin kulun gördü. Yanımdan geçiyordu beni fark etti... Durdu geri döndü geldi. Yüzüme uzun uzun baktı. Önce gözleriyle sonra elleriyle okşadı kokladı. Bir öpücük kondurdu yanaklarıma ayrılmadan. “**Ne güzel yaratılmış**”, dedi sessizce. İşte o an niçin var olduğumu anladım.

Mümin kul çekip gitti. Ama onun gitmesiyle birlikte ben hayal dünyamda bir yolculuğa çıktım. 1400 sene evveline gittim. Asr-ı Saadet’e doğru vardım. Düşündüm... Acaba şu an beni Rasulullah (s.a.v) eline alsaydı, bana tebessüm etseydi beni okşasaydı ve beni koklasaydı ne güzel olurdu. Onun narin ellerini hissederek gibi oldum. Bir pamuk kadar yumuşak bu dokunuş düşünürken bile beni bir hoş etti.

Ben bir gülüm... Kırmızı bir gül. Bir sapı olan, yaprakları olan, dikenleri olan bir gül... Benim gibi gülleri Efendim çok sever. Bizi koklamayı, bize dokunmayı çok sever. O kadar sever ki **‘gülü koklarken bana salavat getirmeyene üzülürüm’** buyurmuşlardır. Benim canım Peygamberim... Sen beni ve benim gibileri seversin. Ama ben ve benim gibiler sana aşığız. Sana vurgunuz ey gül yüzlü Nebi.

Sen varken, sen bu dünyada yaşamışken ben kendime gül demeye utanıyorum. Senden ala senden güzel gül mü var şu alemde? Güllerin Gül’ü yalnızca sensin. Sensin başımın tacı, sensin gönlümün ilacı.

Ey kalbimin en kuytu köşesinde tahtını kurmuş olan Sultanım... Ben basit bir çiçek olarak seni bu kadar seviyor sana bu kadar hayran oluyorken bazı kendini bilmez insanlar nasıl oluyor da senden habersiz bir ömür sürüyor, senden habersiz ömrünü sonlandırıyor şaşıyorum. Tuhaf iş doğrusu. Yazık; çok yazık...

Ben seni o kadar seviyorum ki, sana bir dikenim batacak olsa; sonsuza dek ağlarım. Yapraklarım dökülür. Rengim solar. Başım döner. Kendimden geçerim. Zaten benim ömrüm ne kadar ki? Sonbaharda solan yapraklarla beraber ben de yok olup gideceğim. Ben de *bir varmış bir yokmuşlardan* olacağım.

Ama beni üzen bu değil Güllerin Peygamber’i. Beni üzen bu değil Canım Efendim. Beni üzen zamanında yaşayamamış olmam. Beni üzen seninle aynı zamanda var olamamış olmam. Belki ben de senin devrinde yaşayan bir gül olsaydım sen beni koklayacaktın öpecektin ve yüzüme gülecektin. Ben de övünecek mutlu olacaktım. Beni Rasulullah kokladı, beni eline aldı diyecektim ve son nefesime kadar bu sevinçle yaşayacaktım.

Ben seni biliyorum seni tanıyorum. Ama bu dünyada seni tanımayan seni bilmeyen merhametinden haberdar olmayan zavallılar var. Ben sadece bir gülüm. Senin ümmetinden değilim belki. Bir insan değilim belki. İki elim, iki gözüm, iki kulağım yok belki ama bende öyle bir sevdâ var ki ya Rasulallah, bu dünyada yaşayan bir çok zavallının sevdâsından üstündür. Ben senin kıymetini bilenlerdenim ya Rasulallah. Sana aşık olanlardanım ya Rasulallah, sana meftun olanlardanım ya Nebiallah.

Seni bilmeyenler utansın...

Seni duymayanlar utansın...

Seni sevmeyenler utansın...

Kutlu Doğumdan Yeni Doğumlara...

Prof. Dr. M. Yaşar KANDEMİR

1989'da Ankara Kocatepe'den yuvarlanan bir muhabbet topu büyüdü, büyüdü, kocaman bir sevgi çığı oldu...Önüne geleni Peygamber sıcaklığı ile kuca-klayıp Saadet Çağı'na götüren bir sevgi çığı...Ve nihayet bu yıl daha coşkulu bir Kutlu Doğum Haftası yaşandı...

Bu yıl güller daha bir parlaktı...Yüzler daha mütebessim...

Mevlid kandili günü bazı şehirlerde otobüsler halkı bedava taşıdı. Bazı taksici kardeşlerimiz o gün müşterilerini gidecekleri yere yarı fiyatına götürdüler. Bunun sebebini soranlara, "Bugün Kutlu Doğum günü", "Bugün Mevlid kandili" diye cevap verdiler. Kutlu doğumu bilmeyenlere de, onun mânasını anlattılar.

Anlayacağınız bu yıl Kutlu Doğumu milletçe elele, gönül gönüle yaşadık.

Bu yıl ağızlar daha bir tatlandı...Gönüller âdeta kanatlandı...

Bu yıl konferanslar, sohbetler bir haftaya sığmadı. Kutlu Doğum Haftası, Kutlu Doğum Ayına dönüştü.

Bu yıl yaşanan mânevî heyecan sebebiyle, gönül yelkenleri bütün dünyayı kucaklayacak kadar genişleyen bazı Peygamber âşıkları, öyle inanıyorum ki, "önümüzdeki yılın Kutlu Doğumu'nu nasıl daha coşkulu yaşayabiliriz?" diye şimdiden düşünmeye başlayacaklardır. Esasen yapılması gereken de budur. Birçok insanımızın yeniden uyanışına sebep olan gönüllerdeki bu coşku, boşuna akan ırmaklar gibi hebâ edilmemelidir.

Önümüzdeki yılda insanımıza Peygamber Efendimiz'i daha iyi anlatabilmenin, onun ahlâkını daha fazla benimsetebilmenin hesapları şimdiden yapılmalıdır.

Burak'a Kimi Taşıdığını Hatırlatmak

Çok şükür bizim insanımız Peygamberini seviyor; ama onun büyüklüğünü, bizim için taşıdığı önemi

yeterince bilmiyor. Bu kardeşlerimize Peygamber Efendimizin vazgeçilmez bir kurtarıcı olduğunu, hayatın onunla güzelleştiğini, onunla anlam kazandığını, onsuz bir hayatın boş ve verimsiz olduğunu anlatmalıyız.

Şöyle demeliyiz:

"Güzel kardeşim! Sen bir hazineye sahipsin, ama bunun farkında değilsin. Şöyle veya böyle bir gün hayatın sona erecek. Yalancı dünyadan gerçek hayata geçeceksin. Dünyada yaptıklarının hesabını veremediğin bir zamanda, bütün ümitlerinin tükendiği anda Resûlullah Efendimiz senin imdadına yetişecek. Elinden tutacak, sana şefaet edecek. Bunu unutmamalısın. Resûl-i Ekrem Efendimizin âhirette seni kolayca tanıyabilmesi için, sen şimdiden onun hadislerini okuyarak Peygamberini tanımalısın. Onun ardına düşmeli, izince yürümeye çalışmalısın."

Tıpkı Cebrâil aleyhisselâm'ın **Burak**'a Resûl-i Ekrem Efendimiz'i tanıttığı gibi biz de insanımıza onu öğretemeliyiz.

Hani Kâinâtın Efendisi Mi'râc'a çıkacağı sırada Cebrâil aleyhisselâm ona Burak adında bir binit getirmişti. Ağzı gemli, sırtı eğerli olup ata benzeyen bu hayvan Allah'ın elçisini önce Mescid-i Harâm'dan Mescid-i Aksâ'ya götürecekti, oradan da yedi kat göğe çıkaracaktı. Burak daha önce de peygamberleri sırtında taşımıştı; ama Kâinâtın Efendisi'ni henüz tanımıyordu. Sevgili Efendimiz ona bineceği sırada Burak hafif bir hırçınlık gösterdi. O zaman Cebrâil aleyhisselâm ona:

"Sen Muhammed'e mi hırçınlık gösteriyorsun?

Şunu iyi bil ki,

bugüne kadar senin sırtına,

Allah Teâlâ'nın yanında onun kadar değerli hiçbir kimse binmedi" dedi.

Burak o zaman kimin huzurunda bulunduğunu anladı. Mahcubiyetinden dolayı bütün bedeni sırlıslıkla ter oldu (Tirmizî, Tefsîr 18; Ahmed b. Hanbel, Müsned, III, 164).

İnsanlara O'nun Kim Olduğunu Öğretmek

Şimdi biz de insanımıza Peygamber Efendimizi tanıtmalı ve şunları hatırlatmalıyız:

Allah Teâlâ, kullarının, kendilerini yaratanı tanımasını istedi. Durup dururken bunu yapamayacaklarını bildiği için de, onlara Rablerini tanıttı ve Kâinâtın Sahibinin onlardan ne istediğini öğretecek rehberler gönderdi.

Bu rehberler içinde en çok sevdiğini, yani **“habibini”** bize Peygamber olarak gönderdi.

Sadece bu bile bizim için büyük bir şereftir. Eşsiz bir lütfudur. Cenâb-ı Hak bize, **“içimizden birini”** ve **“en şerefliimizi”** Peygamber göndermek suretiyle ne büyük bir iyilik yaptığının farkında olmamızı istedi ve bize bu iyiliği hiç unutmamak gerektiğini hatırlattı (Âl-i İmrân 3/164).

Sonra da bize Sevgili Peygamberimizi tanıttı.

Onu **“âlemlere rahmet olarak gönderdiğini”** yani Resûl-i Ekrem Efendimizin bütün insanların, bütün varlıkların ve bütün çağların Peygamberi olduğunu bildirdi (Enbiyâ 21/107).

Peygamber Efendimizin bizi ne çok sevdiğini de anlatmak istedi.

“Onun bize çok düşkün olduğunu”, bize olan aşırı muhabbeti sebebiyle **“sıkıntıya düşmemize pek üzüldüğünü”,**

“mü'minlere çok şefkatli; çok merhametli” olduğunu belirtti (Tevbe 9/128).

Bize böylesine yakın, bizi bu kadar çok seven bir Peygamber'in buyruklarına itaat etmemizi emretti. Hem de ona itaati, kendine itaatle bir tuttu ve Kur'ân-ı Kerîm'in pek çok yerinde:

“Allah'a ve Peygamber'e itaat edin” buyurdu (Âl-i İmrân 3/32, 132; Nisâ 4/58; Mâide 5/92..).

Esasen **“Peygamber'e itaat edenin, Allah'a itaat etmiş olacağını”** haber verdi (Nisâ 4/80).

Ahlâkını Yaşamak

Allah Teâlâ, Peygamber Efendimizin; mü'min kullarına **“güzel bir örnek olmasını”** istedi (Ahzâb 33/21).

En güzel huylarla bezenmesi için onu özel surette eğitti; ona mükemmel bir ahlâk eğitimi verdi ve bu durumu sevgili Peygamberine bildirirken **“Sen büyük bir ahlâka sahipsin”** buyurdu (Kalem 68/4). Böylece bize, yüce bir ahlâka sahip olan Peygamberi-

mizi kendimize model almamızı emretti.

Öyleyse biz de:

Kâinâtın Efendisi'ni sevmeli, saymalı ve ona boyun eğmeliyiz.

Hayatımızı onun gibi yaşamaya gayret etmeliyiz.

İbadetlerimizi onun gibi yapmaya,

Cenâb-ı Hak'ın zikrini, onun gibi, dilimizden düşürmemeye çalışmalıyız.

Her fırsatta Allah'a dua etmeli, isteyeceğimiz şeyleri sadece O'ndan istemeliyiz.

Dünyaya gönül bağlamamak suretiyle Allah'ın sevgisini kazanmalı; insanlardan bir menfaat beklememek suretiyle de onların muhabbetini elde etmeliyiz.

Hayatın gayesinin daha iyi şeyler yemek, daha pahalı elbiseler giymek olmadığını bilmeliyiz. Peygamber Efendimizin eline geçen parayı, malı ona ihtiyacı olanlara dağıttığını, çoğu zaman arpa ekmeği yediğini, kimi zaman karnını doyurmak için onu da bulamadığını hatırlamalıyız.

Hayatının son döneminde Müslümanlar daha rahat yaşamaya başlamışken, onun, vefatından birkaç gün önce, savaşlarda giydiği zırhını, otuz ölçek arpa karşılığında bir Yahudi tüccara rehin bıraktığını unutmamalıyız.

Komşumuz açken tok yatmanın Müslümanlık olmadığını bilmeliyiz.

Peygamber Efendimizin fakirlerle oturup kalktığını, onların gönüllerini kırmamaya dikkat ettiğini, kölelerle birlikte aynı kaptan yemek yediğini gözümüzün önüne getirmeliyiz.

Utanmanın gittikçe hayal olduğu günümüzde, Sevgili Efendimizin ne kadar hayalî bir insan olduğunu hatırlayıp onun gibi hayalî, iffetli olmaya gayret etmeliyiz. Bizden daha dindar olanları kendimize örnek almalı, hayat şartları bizimkinden daha kötü olanlara bakıp, verdiği nimetlerden dolayı Allah'a şükretmeli, elimizde olanla yetinmeliyiz.

Bir nimete sahip olduğumuz zaman onu elde edemeyenleri hatırlamalı, Allah'ın bize olan lutfunu başkalarıyla paylaşmayı denemeliyiz.

Dertler, sıkıntılar kendiliğinden gelmez. Onları bize, sabrımızı denemek için Allah Teâlâ gönderir. Yüce Rabbimizin, şu dünyada en sevdiği insan olan Peygamber Efendimize, iki insanın dayanabileceği kadar dert vermesindeki inceliği yakalamaya çalışmalıyız. Bu gibi faziletleri kazanmak suretiyle Peygamber ahlâkına sahip olduğumuz zaman, Peygamber Efendimizi başkalarına daha iyi anlatabiliriz.

Milletçe Peygamber ahlâkını yaşamaya başladığımız zaman Rabbimizin rızâsını daha kolay kazanırız.

Allah yârimiz ve yardımcımız olsun (Âmin).

Salih Dülger Hocamızla güzel bir röportaj

Değerli Hocamız Salih Dülger ile Aalen, Gül Eğitim Merkezi ve Ümmet-i Muhammedin gidişatı hakkında çok hoş bir söyleşi gerçekleştirdik. Hocamız'a zamanından feragat edip bize vakit ayırdığı için huzurlarınızda teşekkür ediyor ve sizi bu güzel röportajla baş-başa bırakıyoruz...

Tomurcuk Dergi Komisyonu:

Değerli Hocam, kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

Salih Dülger:

Tanıtayım.. Babam bana Salih demiş hep. İyi adam olayım diye. İyi olarak ölmek istiyorum. İnşallah Allah yardım eder. Salih Dülger, 1955 Bursa doğumluyum. 1973 Bursa İmam Hatip Lisesi, 1977 İzmir Yüksek İslam Enstitüsü mezunuyum. 1977 yılında Bursa İmam Hatip Lisesinde öğretmenliğe başladım ve 2006 yılına kadar öğretmenlik görevim devam etti. Bu arada değişik okullarda görevler yaptık. Liselerde ortaokullarda üç yıl cezaevinde öğretmenlik yaptık. En son Balıkesir'de 2006 yılında devletle anlaşmayı bitirdik. Ama emekli olduk diyemiyoruz çünkü Türkiye'de emeklilik anlayışı cami, ev ve kahve. Henüz daha böyle bir hayatı yaşayamadık. 1994 yılından bu yana Almanya dahil olmak üzere değişik yerlerde çağırıldığımız zaman eğitim merkezli çalışmalara katıldık. Şu anda Balıkesir'de yaşıyorum. Yerel bir hayatım var. O çevrede kendimize göre okuduklarımızı insanlarla paylaşıyoruz, yararlanabildiğimiz insanlardan yararlanıyoruz bu şekilde hayatımız devam ediyor.

Tomurcuk Dergi Komisyonu:

Sanıyorum Aalen'e ilk olarak 2009 yılında geldiniz hocam. Yaklaşık yedi yıl olmuş. O tarihten bu yana Aalen cemaatinde ne gibi değişikliklere tanık oldunuz?

Salih Dülger:

Yani kesin olan bir şey var çocuklar büyüdü. Kocaman adam oldular. Eğitimin üç unsuru vardır. **Birincisi** mekandır. Olmazsa olmaz. Bir mekana ihtiyaç vardır. Burada kesin olarak bir mekan vardı. **İkincisi** insandır. Burada hem gönüllü olarak hizmet eden insanlar vardı hem de hizmet alacak insanlar vardı. Bir talep sözkonusuydu. Onda da bir sıkıntı yoktu. **Üçüncüsü** de bu işin kendine göre bir muhabbeti vardır. O sevgi de burada vardı. Sadece burada olması gereken biraz daha profesyonel biraz daha organize bir yapılanmaydı. Zannediyorum biz gelişimle bu yapılanma için bir kapı açtık ve bir sınıf sistemine geçildi. Burada zannediyorum bu biraz başarılı ve bir jenerasyon burada büyüdü ve gelişti. Bu tabi ki benim sayemde değil haşa. Burada çok özverili bir insan topluluğu var. Bir de buraya gelen giden arkadaşlar hocaefendiler var allah onlardan razı olsun. Onların da büyük katkıları var sağolsunlar. Dolayısıyla Aalen'de ne değişti sorusuna cevap olarak şunu söyleyebiliriz: **Sürekliliği olan bir eğitim programı Aalen'de kendini hissettirdi.**

Tomurcuk Dergi Komisyonu:

Hocam Aalen'den bayağı bahs ettik. Biraz da dünya geneli üzerine konuşalım istiyoruz. Sizce şu an dünya üzerinde Ümmet-i Muhammed'in genel durumu nedir? Bu gidişat nereye? Düşüncelerinizi bizlerle paylaşır mısınız?

Salih Dülger:

Şimdi böyle bir soru gelince Merkez Efendi'yi hatırlamamak olmaz. Merkez Efendi İstanbul'da yaşamış, İslami kimliği ile insanları ciddi derecede etkilemiş olan

bir zat. Kendisine sormuşlar *bu dünya ile ilgili size bir yetki verilse neyi değiştirmek istersiniz* diye.

Demiş ki:

“*Herşey nasılsa öyle bıraktırdım. Herşeyi olduğu yerde bıraktırdım.*”

Şimdi dolayısıyla bu gün Ümmet-i Muhammed'e bakarak üç tesbit yapabilirim. İnşallah bu konuda yanılmam. **Birincisi;** biz neyseki durum odur. Biz ne kadarsak öyledir. Bizim takvamız, Allah'a yönelişimiz, kapasitemiz ve Allah ile irtibatımız ümmet olarak ne kadarsa dünya şu anda öyledir. Allah (c.c.) kullarını yeryüzünde amellerine göre bir hayatla baş başa bırakır. **İkincisi;** bu çerçeve içinde yaşayan ümmetin hali insanın yüreği açısından dayanılası değil. Gün geçmiyor ki islam coğrafyasının herhangi bir yerinde müminleri mana olarak etkileyecek bir haber gelmesin. Elbet bunlar hem kahırdır hem de çok üzücü şeyler. Bunların en kısa zamanda düzelmesi noktasında mutlaka müminlerin üzerine düşen görevleri hakkıyla ifa etmeleri gerekir. Tabi ki benim nefsimin de. Özellikle herkes kendi nefesine düşeni ifa ederse, kesinlikle Allah (c.c.) diğer yerlerde güzellikler verir. Mutlaka verir. O yüzden biz bu gelişimde çocuklarla yaptığımız programda da bir iki slogana benzer temel cümleler söyledik. En temel şey şuydu: **Müslüman olmak bize gerçekten çok lazım. Ama Müslüman kalmak çok önemli. Müslüman ölmek ondan daha önemli.** Dolayısıyla ümmetin bu anlamda Müslüman olmak yanında Müslüman kalmak konusunda tedbirlere başvurulması icab eder. Bir mümin gerekli özveriye ortaya koyması lazım ve mali fedakarlıklarda bulunması lazım. Dolayısıyla Kuran'ın ortaya koyduğu ve çizdiği şekilde fedakarlıklar yapması gerekir. Yani yapması gerekeni yapması lazım. Bu zaten bir fedakarlık da değil esasen. Çünkü bizim herşeyimiz Allah'a aittir. Biz yerlerde ve göklerde ne varsa hepsinin Allah'a ait olduğunu biliyoruz. Yani ümmetin bu anlamda Müslüman kalmak için bir çaba harcaması elzemdir. Tabi her bir ferdin de müslüman ölmek için ayrıca değerlerini ona göre koruması gerekir. O yüzden İslam Dünyası'nın manzara olarak bizim kalbimizi acıttığını söyleyebiliriz. Ama bu kalbimizi acıtan manzara Allah'ın huzurundadır. Yani eğer değişmesi gerekirse Rabbimiz bunu değiştirir. Lakin Rabbimiz'in adaletini tecelli ettirecek bir çabaya ihtiyaç var. İşte üçüncü meselede acaba ümmet bu anlamda yeterince çalışıyor mu? Özellikle müminler Kuranı Kerim'e bir bütün olarak geceleri talip olacaklar, gündüzleri de hem fikri manada hem de bedeni manada gayret gösterecekler. O zaman bir şeylerin değişebileceğini düşünmek lazım. **Bu yüzden eğer Kevser varsa Ebter olmak mümkün değil.** İmkansız yani. Hiçbir şey *Ebter* olmaz. Ama *Kevser* yoksa *Ebter* vardır. Ya *Kevser* vardır ya *Ebter* vardır. Ümmet'e ya Allah'ın ikram ettiği çok büyük güzellikler vardır, ya da onun karşılığında bazı

şeylerin tıkanması ve sonuçsuz kalması vardır. Rabbimiz bize bu anlamda yardım etsin. Şu an can acıtıcı bir hali var İslam Dünyası'nın. Bütün çilelerin ve ızdırağların bir sonu yok gibi görünsede; **Allahuekber.** Büyük olan Allah'tır. Yeter ki ona uygun yaşayabileyim.

Tomurcuk Dergi Komisyonu:

Peki hocam demin her müslüman, müslüman olarak ölme çabası içine girmesi lazım dediniz. Bu çaba nedir hocam. Bir ferdin bu manada yapması gereken şeyler nelerdir?

Salih Dülger:

Allah Rasulü'nün *Seyyid-ül İstiğfar* olarak tanımladığı bir cümle var:

“Allahümme ente Rabbî lâ ilahe illâ ente halaktenî ve ene abdûke ve ente alâ ahdike ve vâ'dike mes'tetâtü eûzü bike min şerri mâ sanâtü ebû'ü leke bi-nîmetike aleyye ve ebû'ü bizenbî fağfirlî zünûbî feinnehû lâ yağfiruz-zünûbe illâ ente bi'rahmetike yâ erhamer'râhimîn.”

Bu cümle çok ciddi olarak değerlendirilmesi lazım. Elbette Rasulullah'tan olan herşey ciddidir. Kuran'dan ve Rasulullah'tan olan hiçbir şeyi gayriciddi bulamayız. Hepsini dikkatlice değerlendirmek lazım. Burada Efendimiz bize bunu öğretmişse bir hikmeti vardır diye düşündüğümüzde benim şahsen tesbit edebildiğim şudur: Önce Ümmetin *Allahumme ente Rabbi* demesi gerekir. Yani sen beni yarattın, sen beni terbiye ettin, sen beni yönetiyorsun, yöneticim sensin, sahibim sensin demesi lazım. Her kalbin bu manada imanını tazelemesi elzemdir.

Ayrıca yaratan Allah. Ondan başka ilah yok. O bizi yarattı. Bizi yarattıysa Allah ile bizim aramızda bir hukuk var. Bu hukuku unutmak ayıptır. Edepsizliktir. Madem ki biz yaratıldık, yaradanla yaradılan arasında bir hukuk olması gayet normal. Dolayısıyla bu hukukun temelinde kulluk vardır.

Rasulullah bir sahabelinde bir gün sormuş: *Allah'ın kul üzerindeki hakkı nedir?* Sahabe *Allah ve Rasulü daha iyi bilir* deyince Rasulullah; *kulun Allah'a itaat etmesi cevabını vermiş.* Bir müddet sonra Rasulullah kulun Allah üzerinde olan hakkını sordu. Sahabe yine *Allah ve Rasulü daha iyi bilir cevabını verdi.* Bunun üzerine Efendimiz; *kul kulluğunu gerçekleştirdikten sonra Allah'tan cenneti beklemesidir* cevabını verdi. Müslüman ölebilmek için kulluğu gerçekleştirmek lazım. Efendimiz (s.a.s) önce iyi bir kul sonra iyi bir Rasuldür. Bu anlamda yeryüzü müslümanlarının önce iyi bir kul sonra iyi bir mühendis, önce iyi bir

kul sonra iyi bir doktor, önce iyi bir kul sonra iyi bir belediye başkanı vs. olmaları gerekir. Yani kulluğu gerçekleştirdiğimiz oranda zannediyorum müslüman ölebilmek için tedbirleri almış oluruz. Allah bizleri muvaffak kılsın.

Tomurcuk Dergi Komisyonu:

Amin inşallah hocam. Evet hocam röportajımızın sonuna doğru yaklaşmış bulunmaktayız. Son olarak cemaatimize ve gençlere bir tavsiyeniz var mı?

Salih Dülger:

Eskilerin bir sözü var: “Kendisi himmete muhtaç dede nerde kaldı gayriye himmet ede” (*gülümsüyor*). Doğrusu şu ki benim yardıma ihtiyacım var. Tavsiyeye ihtiyacım var. Şimdi ben insanlara ne diyeyim. Ama Allah (c.c.) en güzelini söylemiş: Allah’a ve Rasulüne boyun eğin ve itaat edin. Rasulü devreden çıkarmayın. Sadece Allah ile yetinmeyin. Evet Allah herşeye yeter ama kul olarak takatimizi

nasıl kullanacağımız, ibadetlerimizi nasıl gerçekleştireceğimiz noktasında örnek olarak Efendimiz’e ihtiyaç var. Dolayısıyla Rasulullah (s.a.v)’in yolundan gitmek, ona muhabbet etmek, ona aşık olmak, onun yolunu açan insanlarla dost olmak lazım. Bu çok önemli. Ve en önemlisi şu ki; eğer beş vakit namaz hayatımızda önemli bir yere sahip olursa tüm sorunlarımızı kolaylıkla çözeriz inşallah. Allah bize yardım etsin.

Tomurcuk Dergi Komisyonu:

Amin hocam. Zaman ayırıp bizimle bu güzel muhabbeti paylaştığınız için size teşekkür ediyoruz. Sağolun varolun.

Salih Dülger:

Siz de sağolun. Allah kolaylıklar versin inşallah.

Göçmenler

Dr. İsmail H. YAVUZCAN

Hazreti Ömer radiyallahu anh anlatıyor: “Resûlullah aleyhissalatu vesselâm buyurdular ki: ”Ameller niyetlere göredir. Herkese niyet ettiği şey vardır. Öyleyse kimin hicreti Allah’a ve Resûlüne ise, onun hicreti Allah ve Resûlünedir. Kimin hicreti de elde edeceği bir dünyalığa veya nikâhlanacağı bir kadına ise, onun hicreti de o hicret ettiği şeydir.”

Avrupa’nın yaşadığı göç dalgası gelişmiş modern ülkeleri ciddi sorunlarla ve sorularla karşı karşıya bırakmaktadır. Olayın insanı boyutunu gözardı etmek mümkün değildir. Yüzbinlerce insan (kadın, erkek, çocuk) Türkiye ve Balkan ülkelerinden özellikle Almanya’ya akın etmektedir.

Almanya Başbakanı Angela Merkel kapılarının göçmenlere açık olduğunu ve sorunun üstesinden geleceklerini söylemiş bulunmaktadır. Bu söz Almanya’yı siyasi, ekonomik ve lojistik sorunların üstesinden gelmeye mecbur etmektedir. 2015 yılında gelen bir milyona aşkın insana barınma, aşı, insani ve tıbbi yardım edilmesi gerekmektedir. İlk etapta lojistik olarak zorlanan Almanya sorunun üstesinden gelmede mesafe katetmiş görünmektedir. Gelen göçmenler eyaletlere taksim edilmekte ve bunlarda Landesers-taufnahmestelle (LEA) (Eyalet ilk kayıt merkezlerinde) karşılanmakta, kayıtları yapılmakta ve insani yardımlar yapılmaktadır. Ancak Ellwangen örneğinde de olduğu gibi, ilk etapta 500-1000 civarında göçmen beklenirken sayı zaman zaman 4700 yükselmiş olup yetkilileri zorlamış durumda. Ancak bu sorunların üstesinden gelmeyi gönüllü kuruluşların desteği ile başarmış bulunmaktadır. Bu nedenle mahalli kurumlar gönüllü kuruluşlarla beraber çalışıp onların da desteğini almaktadır. Bununla birlikte Alman toplumunda göçmenlere karşı ağır saldırılar ve düşmanlıklar da

söz konusu: 2015 yaklaşık 924 saldırı düzenlenmiş göçmen konutlarına karşı.

Türkiye’nin Suriye’den yeni bir göç tehdidi ile karşılaştığı bir dönemde, 2016’da da göç dalgasının devam edeceği bekleniyor.

Gelen göçmenlerin çoğu çoğunlukla Müslümanların yaşadığı bölgelerden gelmektedir: Suriye, Irak, Afganistan vs. Bu nedenle bizler de ve özellikle cemiyetlerimiz de gelen kardeşlerimize nasıl yardım edebileceğimizi düşünmek ve somut adımlar atmak zorundayız. Çünkü bu bizim vebalimiz ve görevimiz:

‘Rableri onlara şu karşılığı verdi: “Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden, hiçbir çalışanın amelini zayıt-meyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet edilenler, savaşanlar ve öldürülenler... Onların günahlarını elbette örteceğim ve Allah katından bir mükafat olmak üzere, onları altından ırmaklar akan cennetlere de koyacağım. En güzel mükafat Allah katındadır” (Al-i İmran, 195)

Ve onlardan önce o yurda yerleşen imana sarılanlar kendilerine göç edip gelenleri severler ve onlara verilenlerden ötürü göğüslerinde bir ihtiyaç duymazlar. Kendilerinin ihtiyaçları olsa dahi, onları öz canlarına tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar umduklarına erenlerdir. (Ahzab, 9).

Ayetleri de dikkate aldığımız takdirde gelen ‘muha-cirlere’ yardım etmek bizim hem insani, hem de dini görevimiz. Allah bundan dolayı bizi hesaba çekecektir. Ve sorumluluğumuzu yerine getirdiğimiz

takdirde Rabbimiz bize mükafatlar vadetmektedir: ‘Allah’ın sizi bağışlamasını arzulamaz mısınız? Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir’ (Nur, 22).

Bu insanlar ekonomik, siyasi, dini ve/veya savaştan dolaya göçmüş durumdalar, binlerce kilometre yol geride bırakıp gelip, temel ihtiyaçlardan yoksunlar. Neler yapılabilir:

- Kiyafet yardımı
- Çocuklara ve büyüklere dini eğitim
- Dil eğitimi
- Ev bulmada, iş bulmada yardımcı olmak
- Kampları ziyaret edip moral vermek
- İftarlara davet, onlarla iftar yapmak
- Dini ihtiyaçlarını karşılamak (seccade, Kuran, örtü vs.)
- Savaş ve göç mağduru bayanlara destek ve yardım
- Vs. vs. vs.

Devlet yetkililerin tek başına bunun üstesinden gelmesi mümkün değildir. Bu nedenle muhtelif gönüllü kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapıp, gönüllü destek alıp, hatta istihdam sağlamaktadır. Ancak resmi kurumlardan olaya dini açıdan bakmaları ve bizim dini vecibelerimizi ve muhacirlerin dini ihtiyaçlarını dikkate almalarını beklemek gerçekçi görünmemektedir. Birçok cemiyetimiz ve camimiz göçmenlere elini uzatmış durumda ve zaman zaman yardım etmektedir. Ancak yapılan çalışmalar düzenli ve kalıcı bir şekilde olması gerekmektedir. Çünkü göçmenlerin ilk kaydı yapıp, iltica talepleri değerlendirildikten sonra mahalli yerleşim yerlerine gönderilmektedir. Gelen aileleri, gençleri, çocukları cemiyetlerle tanıştırmak sosyalleşmeleri için çaba sarf etmek gerekiyor, çünkü birçoğu kararsız ve çaresiz, suç işleyebiliyor veya buranın albenisine kapılıp kendi öz değerlerinden uzaklaşa bilmektedir. Hatta Alman basınında çıkan haberlere göre bazıları burada kalabilmek için dinin dahi değiştirebiliyor. Bu nedenle bireysel ve cemiyetler olarak sorumluluğumuzu tekrar tekrar gözden geçirip, yapılan çalışmalarımızı daha da geliştirip yenilerini ekleyip yardım elimizi uzatmak zorundayız. Bu muhacirlerin durumu iyi olan bizlerden talep edebileceği hakları olduğu gibi, bizim de sorumluluğumuzdur!

Halil'e atfen

Uzunca bir sefer, vuku bulmuştur
Sonbaharı güller, sevmez Halil'im
Analar mahzûn, suskun olmuştur
Gel demekle bahar, dönmez Halil'im

Gönlüm umman gibi, her dem karışık
Hem kavgalı dertle, hem de barışık
Mümin kalpde iman, ufak bir ışıık
Zikrullahla o nur, sönmez Halil'im

İdraksiz kalplere, sancak dikilmez
Susuz vahalara, sümbül ekilmez
Öldürmeyen Allah, zinhar öldürmez
Ecel çağırarakla, gelmez Halil'im

Maşukunu sev ki, nura eresin
Ona her bakışta, güller deresin
Sevda fanî değil, böyle bilesin
Aşk zevkü sefayı, bilmez Halil'im

Bir arayış vaki, başlardan sona
O Allah ki hakim, başa ve sona
Sonsuz hamd-ü sena, secdeler ona
Her kalp yaradana, dönmez Halil'im

Kudretliyim deyü, mazlum ezilmez
Basiretsiz ile, yola gidilmez
Her erkek doğana, adam denilmez
Namert ekmeğini, bölmez Halil'im

İşin bidayeti, alem-i ervah
Ömür denen üç gün, nihayet berzah
Dün bugün ve yarın, bitti mi? Eyvah!
Son nefeste herkes, gülmez Halil'im

Mef-un
Muhammet Furkan Uzun

Osman Yüksel SERDENGEÇTİ

Hakan BARAN

Osman Yüksel Serdengeçti

Asıl adı Osman Zeki Yüksel olan Serdengeçti, mayıs 1917 Antalya, Akseki doğumludur. Babası, uzun yıllar Akseki müftülüğü yapan Hoca Ahmet Salim Efendi; annesi, Emine Hanım'ın Doğumu 1. Cihan Harbi'nin sonuna denk gelen Serdengeçti'nin, çocukluğu milli mücadele heyecanı ile geçmiştir.

Namık Kemal, Mehmet Akif ve Yunus Emre, Serdengeçti'nin fikir yapısının şekillenmesinde büyük etki etmişlerdir. Ayrıca dünya klasiklerini henüz genç yaşta bitiren Serdengeçti, sıkı bir Dostoyevski okuyucusudur.

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi öğrenciliği sırasında 1944 mayısında meydana gelen olaylardan dolayı Hüseyin Nihal Atsız'la birlikte bir süre hapis yatmıştır. Hapis sonrası elinden eğitim hakkı alınan Serdengeçti, aynı fakülteye müracaatının olumsuz cevaplanması sonucu dönemin Milli Eğitim Bakanı'na hitaben yazdığı ve "Yüksek makamın, alçak vekiline" diye başlayan yazı yüzünden yeniden hapsedilmiştir.

Nev'i şahsına münhasır bir ekol olan Serdengeçti, üstad Necip Fazıl ve Hüseyin Üzmez ile de hapis arkadaşlığı yapmıştır. Hüseyin Üzmez, Serdengeçti'yi şöyle tarif eder: "Osman ağabey gerçekten ufak tefekti. İri kafalı, çarpık iri burunlu, kolları gövdesine göre uzun, ayakları büyük, omuzları geniş, gözleri iri, kara, yuvarlak ve çok defa yaşlı, yüzünde örümcek ağı gibi karakteristik binlerce çizgi bulunan, yanık, kavruk, esmer bir Anadolu tipi"

Cesur karakteri ve hazır cevaplılığıyla da tanınan Serdengeçti, hiçbir zaman ve mekanda doğru

bildiğinden taviz vermeyen, geri adım atmayan ve hayatı boyunca hep bu minval üzere yaşayan, Anadolunun manevi kıvrımlarını hıfzetmiş teros yüzlü, cesur yürekli, şairâne ruhlu muhkem bir adamdır.

Meşhur Malatya Hadise'si sonrasında, Malatya hapishanesinde, üstad Necip Fazıl ile Serdengeçti arasında Hüseyin Üzmez'in anlatımıyla şöyle bir konuşma geçmiştir:

<< Üstad; - Osman diyormuş Osman... Biz bu daracık yere nasıl sığacağız?...

Osman ağabey cevap veriyormuş: - Üzülme üstad... Esasında her yer böyle olmalı... Herkes boyuna göre yer edinmeli... Ben şuracığa kıvrılırim şu kadar yer sana yetmezmi?...

- Yetmez Osman yetmez... Ben bu deliklere sığmam!...

- Tabii Üstad tabii... Sen büyük adamsın... Tarihe bile sığmazsın...

- Sevgilim bırak şimdi bu lafları... Ben nerede yatacağım? Yerim neresi?...

- Bütün müminlerin gönlü...

- Osman... Sevgilim... Ağzını öpeyim... Allah senin dilinde bana gerçek makamımı ifşa ettirdi...

1965-1969 yılları arasında, milletvekilliği de yapan Serdengeçti, mecliste kırat takmadığı için uyarı almıştır. Renkli bir mebusluk dönemi geçirmiştir.

Hapiste olmadığı dönemlerde toplam 33 sayı yayınlanacak olan ve birçok sayısı irade tarafından toplattırılacak olan Serdengeçti dergisi çıkartmış, dergideki yazılarından dolayı okuyucuları onu Serdengeçti olarak tanımlamışlar ve bu sebepten kendisi de sonradan Serdengeçti soyadını almıştır.

Geride birçok eser bırakan Serdengeçti, kasım 1983 tarihinde Ankara'da hayatını kaybetmiş ve Cebeci mezarlığına defnedilmiştir.

*Yaşıtlarım birer birer ölüyor
Yeşil yaprak kara toprak oluyor
Azrailde baş ucumda soluyor.
Üstüme dikmeye ağaç yok taş yok
Arkamdan vermeye yemek yok aş yok*

Serdengeçti

Vecla

Artık iş kalmadı yarenler bizde
Tökezliyor olduk yazıda düzde
Şairdik, hatiptik, yazardık sözde

Ekmeği yemeğe ağızda diş yok
Dedik ya efendim bizlerde iş yok

Sağ yanım titriyor, sol yanım tutmaz
Nabzım tekler durur, muntazam atmaz
Ayağım bir türlü ileri gitmez

Ağzım her an kuru, gözümde yaş yok
Artık bundan böyle bizlerde iş yok

Bir secdeye varsam başım dolanır
Ne yesem ne içsem, miğdem bulanır
Bütün dertler birbirine ulanır

Yuvamız da bomboş uçacak kuş yok
Hayra yorulacak hayal yok, düş yok

Yakını uzağı seçemez oldum
Bir ufak hendeği geçemez oldum
Bir bardak soğuk su içemez oldum

Tatlılarda bile lezzet yok, tat yok
Benim bu halime takacak ad yok

Osman Yüksel Serdengeçti

Anam, Babam O'na feda olsun! Ne güzel özetlemiş. Karma karışık bir dünya var karşımızda, bu karışıklığı bizde daha fazla karıştırmamak! Kinimizi yok edecek ilaçlar kullansak Kur'an okumak, anlamaya çalışmak. Hadisleri okumak, yaşamaya çalışmak. Söbetlere katılmak ve birbirmizi sevmek için vesileler bulmak gibi. Çok daha hoş olacak.

Bakın Kainatın Efendisi ne buyuruyor:

“Size geçmiş milletlerin haset ve kin hastalığı sirâyet etti. Bunlar kazıyıcıdır. Bilesiniz; kazıyıcı derken saçı kazırlar demiyorum. Dini kazıyıcıdırlar. Nefsini kudret elinde tutan Zât-ı Zülcelâl'e yemin ederim ki, sizler îmân etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de îmân etmiş olamazsınız. Birbirinizi sevmeye yardımcı olacak şeyi haber vereyimmi: Aranızda selâmı yayınız.”(Tirmizi)

Anam, Babam, canım sana feda olsun, Ya Rasûlullah! Birbirini gördüğü halde sırtını dönen Müslümanlar var, selâm vermek şöyle dursun selâmı almakta zorlanan Müslümanlar var, halimizi düzelt Rabbim! Halimizi iyilerin haline çevir, Rabbim! Tüm Kardeşlerime Selâm olsun!

Emanetleri Zaiy etmeyen Rabbime siz değerli kardeşlerimi Emanet ediyorum.
Dua ile...

ZEKAT

Sezayi ÇABUK

“Zekâtın sözlük anlamı; artma, çoğalma ve temizliktir. Dindeki anlamı ise, Müslüman zenginlerin seneden seneye mallarının bir bölümünü yoksullara vermeleridir. Sözlük ve dindeki anlamı bu olan zekât, hicretin ikinci yılında farz olmuş, malî bir ibadettir. Farziyeti, kitap, sünnet ve icma ile sabittir. Zekât, İslâm’ın beş temel ibadetinden biridir. Kur’an-ı Kerim’in pek çok yerinde zekât, namaz ile birlikte anılmış, “Namazı kılınız, zekâtı veriniz.” buyrulmuştur.

Mal mülk servet zenginlik, Alemlerin Rabb’i olan Allah cc. a aittir. Malik olan O’dur, zengin olan O’dur. Veren de O’dur, alan da O’dur. Bizi yaratan, yaşatan, rızıklandıran, zenginlik sahibi yapan da Allah cc. dir.

“DEKİ: EY MÜLKÜN SAHİBİ ALLAH’IM! DİLEDİĞİNE MÜLK VERİRSİN, DİLEDİĞİNDEN DE MÜLKÜ ÇEKER ALIRSIN, VE DİLEDİĞİNİ AZİZ EDERSİN, DİLEDİĞİNİ ZELİL EDERSİN, HAYIR YALNIZ SENİN ELİNDEDİR, MUHAKKAK Kİ SEN HER ŞEYE KADİRSİN.”(AL-İ İMRAN-26)
Dünyada sahip olduklarımızın gelip geçici olduğunu ifade için,

MAL SAHİBİ MÜLK SAHİBİ
HANİ BUNUN İLK SAHİBİ
MAL DA YALAN, MÜLK DE YALAN
AL BİRAZ DA SEN OYALAN

diye şiirleştiren Yunus EMRE’nin diliyle mal, mülk, servet, yaşadığımız sürece oyalanacağımız emanet varlıklardır.

mak için ölümü ve hayatı yaratan Allah cc. bu imtihanın gereği olarak bazı insanlara zenginlik ve servet vermiştir. Ancak bu zenginliği verirken de; Bir kısmının, fakir fukaraya verilmek üzere emanet olduğunu da belirtmiştir.

“MALLARINDA, (YARDIM) İSTEYEN VE (İFFETİNDEN DOLAYI İSTEYEMEYİP) MAH-RUM OLANLAR İÇİN BİR HAK VARDIR.”

“SADAKALAR (ZEKÂTLAR) AL-LAH’TAN BİR FARZ OLARAK ANCAK, YOKSULLARA, DÜŞKÜNLERE, (ZEKÂT TOPLAYAN) MEMURLARA, GÖNÜLLERİ (İSLÂM’A) ISINDIRILACAK OLANLARA, (HÜRRİYETLERİNİ SATIN ALMAYA ÇALIŞAN) KÖLELERE, BORÇLULARA, ALLAH YOLUNDA ÇALIŞIP CİHAT EDENLERE, YOLCUYA MAHSUSTUR. ALLAH PEKİYİ BİLENDİR, HİKMET SAHİBİDİR.” (TEVBE – 60)

Yani, zenginin elinde bulunan malda fakir fukaranın, borçluların, Allah yolunda cihad eden mücahitlerin, yolcuların, ilim tahsil eden talebelerin hakkı vardır.

Malın ve servetin bu kısmı ona ait değildir. Sahibine verilmesi gereken bir emanettir. Emanet sahibine verilerek mal ve servet temizlenmelidir.

“NAMAZI KILIN, ZEKÂTI VERİN. AL-LAH’A GÜZEL BİR BORÇ VERİN. KENDİNİZ İÇİN ÖNDEN GÖNDERDİĞİNİZ HER İYİLİ

Ğİ ALLAH KATINDA DAHA İYİ VE SEVAPÇA DAHA BÜYÜK OLARAK BULACAKSINIZ. ALLAH'TAN MAĞFİRET DİLEYİN. ŞÜPHEŞİZ ALLAH, BAĞIŞLAYANDIR, ESİRGEYENDİR.” (MÜZZEMMİL – 20)

Zekât, kişinin isteğine bırakılmış bir yardım değil, yoksulun, zenginin sahip olduğu maldaki hakkı ve zenginin yerine getirmek mecburiyetinde olduğu bir görevidir.

Zekat, hem malı temizler, hem de mal sahibinin gönlünü arıtır, ahlakını yükseltir. Bencillik, cimrilik kıskançlık, hırs (hep daha fazla kazanma arzusu) gönülde bir lekedir. Zekât insanın bu sevilmeyen huydan kurtulmasını ve ahlaken yükselmesini sağlar.

Haram mal zaten kirli maldır. Bu yüzden haram mal zekâtla arındırılmaz ve haram malın zekâtı verilmez. Alın teri ile kazanılan, hakkı verilerek elde edilen, helâl bir işin getirisi olan kazançlar helâldir.

Fakat helâl malın da kirleri vardır. İşte kelime anlamı arındırmak demek olan zekât, gerek helâl malı, gerekse helâl mal sahibini kirlerinden arındırır. Malın üzerinde, ödenmediği takdirde malı ve mal sahibini kirleten iki türlü hak vardır:

1- Allah hakkı:

Malın gerçek mülkiyeti Allah'a aittir. Mal insana Allah'ın bir emaneti olarak verilir. Veren Allah'tır. Allah malı dilediğine verir, dilediği kadar verir, dilediğinden çekip alır, dilediği kadar çekip alır. Bu yüzden insan hırs ile mal edinemez. Ancak Allah verirse insan mal sahibi olur. Mal üzerindeki mülkiyetin yüzde yüzü Allah'a ait olup, mal insanın elinde sadece bir emanettir. İnsanın mal ile ilgili olarak görevi sadece bir dağıtım memuru olmaktan öteye geçmez. Bu sebeple Allah'ın, verdiği malın nerelere ve nasıl harcanması gerektiği konusunda yönlendirme yapması ve nerelerde ve nasıl harcadığını denetlemesi, Kendi Yüksek Zatına ait bir Rububiyet hakkıdır. Malın mahşere dönük büyük ve çetin hesabı bundan doğmaktadır. İnsan, mal üzerinde dilediği gibi tasarruf etme, çarçur etme, israf etme ve fakirin hakkını vermeden biriktirme yetkisine sahip değildir. Çünkü mal kendisinin değildir. Çünkü malı Veren böyle istemiyor. Dolayısıyla, mal üzerinde Allah'ın emrini yerine getirmekte bir zorunluluk bulunuyor. Malı israf etmemek, malı haramda sarf etmemek, malı hayırda ve helâl yollarda harcamak, mal ile

insanlara iyilik yapmak, maldan sadaka vermek, malı Allah yolunda harcamak, malın zekâtını vermek birer Allah emri olarak mal sahibinin mal ile ilgili zorunlu görevleri arasında bulunmaktadır. Mal sahibinin, malını kirlerden arındıran ilk adımı, malı ile ilgili bu görevlerini yerine getirmesi olacaktır. Aksi takdirde Allah'a ait olan malı Allah yolunda harcamamış olur ki, mal helâl da olsa, bu davranış malı kirletir.

2- Kul hakkı: Mal sahibi bilerek veya bilmeyerek kazancına kul hakkı karıştırmış olabilir. (Hiç şüphesiz bilerek yenen kul hakkı zekâtla telâfi edilmez. Bunun telâfisi için, bire bir malı mal sahibine geri ödemek gerekir.)

Fakat mal sahibinin malına, bütün dikkatlerine rağmen, bilmeyerek kul hakkı karışmışsa, cömertçe verilen zekât maldaki bilinmeyen kul hakkının meydana getirdiği kirliliği giderir. Meselâ ortaklar arasında, komşular arasında, arkadaşlar arasında,

kardeşler arasında, müşteri ile satıcı arasında, taraflardan birine bilmeyerek hak geçmesi söz konusu olabilir. Kazanç paylaşımında ortaklar küçük ayrıntılara girmemişlerdir ve iki taraftan birisine çok belirgin olmasa da hak geçmiştir. Senin tavuğun, komşunun ürününe zarar vermiştir. Satıcının terazisinde bilinmeyen bir arıza vardır ve eksik tartmıştır.... İşveren işçisinin iş verimine göre değil, kendi cimrilğine göre az maaş ödemiştir.

Yol kenarında bulunup, yenmesi helâl edilmeyen mallarda, yoldan gelip geçen aç ve muhtaç insanların göz hakkı kalmıştır.... vs. örnekleri arttırmak mümkündür.

Böyle bilinmeyen durumlarda taraflardan birisine kul hakkı geçmişse eğer, dil ile helâlleşmek bir çözüm olmakla beraber, bilâhare fakire verilen zekât da bu helâlliği pekiştirmekte ve malı bilinmeyen kişilerin haklarından doğan kirlerden arındırmaktadır. Böylece mal kirlerden temizlenmekte, sahibine bir mahşer yükü olmaktan çıkmakta; tam tersine, mahşerde yüz akı olmaktadır.

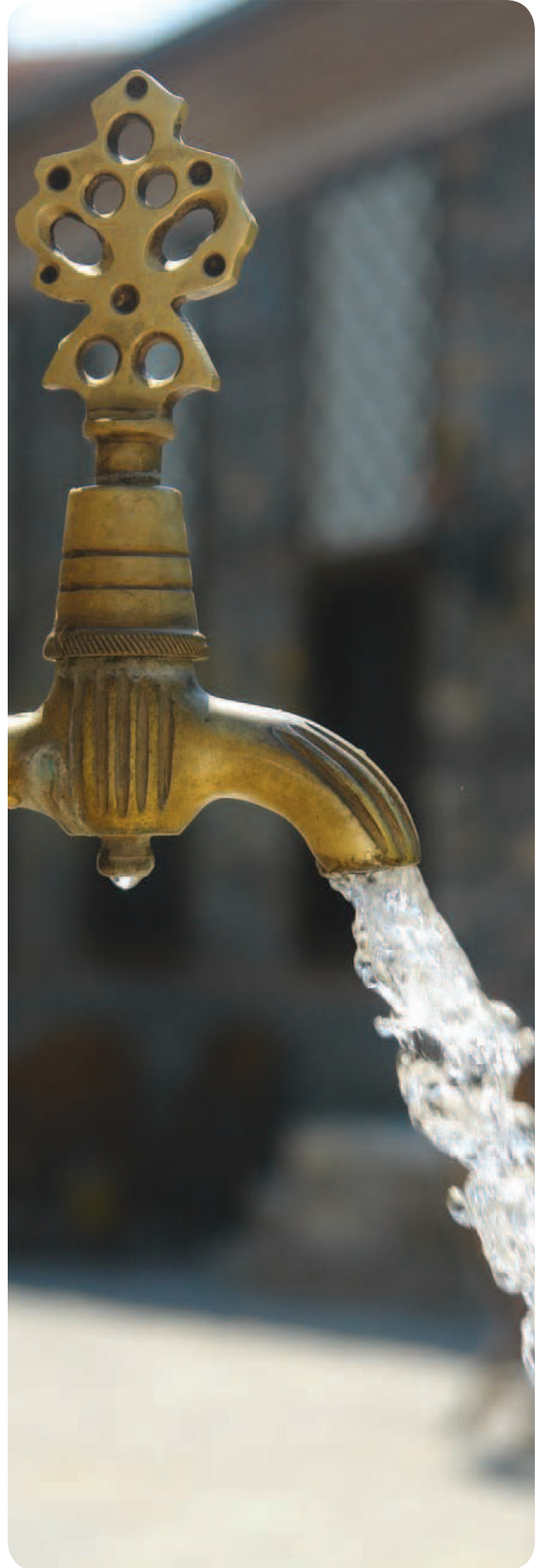
Esasen, malı kirleten de, dengesiz ölçüsüz mal tutkusundan dolayı kendisi kirlenen de insandır. Mal tutkusu insanı kirletmez. Çünkü insanın emek verdiği malı sevmesinde bir sakınca yoktur. Fakat insan mal tutkusundan dolayı daha büyük şeyleri feda etmeye başlarsa, meselâ mal için âhireti feda ederse, mal

için maneviyatı feda ederse, mal için hakkı feda ederse; böyle mal tutkusu, mal helâl dahi olsa, insanı kirletir, insanın boynunda ağır bir mahşer yükü haline gelir. Nitekim Kur’ân, böyle bir kirliliğın mahşerde insana kaybettireceğini şöyle bildiriyor:

“ALTINI VE GÜMÜŞÜ BİRİKTİRİP DE ONU ALLAH YOLUNDA HARCAMAYANLARI İSE, ACI BİR AZAPLA MÜJDELE. O GÜN BU ALTIN VE GÜMÜŞLER, CEHENNEM ATEŞİNDE KIZDIRILIR DA, ALINLARI, YANLARI VE ARKALARI ONUNLA DAĞLANIR. ‘İŞTE KENDİNİZ İÇİN BİRİKTİRDİĞİNİZ BUDUR! ŞİMDİ, BİRİKTİRDİKLERİNİZİN TADINA BAKIN!’ DENİR.” (TEVBE SÛRESİ: 34-35)

Evet haram mal, kul hakkı, haksız (hile ile elde edilen) kazanç, insanın yeterince emek sarf etmeden elde ettiğı kazanç, insan kalbinde hak sevgisini aşan mal sevgisi, cimrilik (aşırı mal düşkünlüğü), savurganlık, müsriflik (aşırı mal debdebesi), aşırı mal sevgisinden dolayı içine düşülen dünya sevgisi, zekâtı verilmeyen helâl mal, Allah’ın bir rızkı olarak düşünölmeyen helâl mal, şükre götürmeyen ve şükür görmeyen helâl mal kirlidir ve insanı da kirletirler. Bu kirliliklerin tamamına karşı tek çare; 1-Malı helâlin-den kazanmak, 2-Helâlin-den kazanılan malın zekâtını vermektir. Helâl malın zekâtı verilirse, hakkı ödenmiş olur, böylece insan mal ile ilgili bütün kirliliklerden de temizlenmiş olur.

Rabbimizin huzuruna tertemiz çıkabilmek duası ile...

Türkiye'nin başkenti olan Ankara, ülkemizin en önemli şehirlerinden birisidir. Aynı zamanda Türkiye'nin en büyük illerinden birisi de olan Ankara coğrafi bakımdan da Türkiye'nin neredeyse tam merkezinde yer alır. Ankara 30.715 km²'lik bir yüz ölçümüne sahiptir. İl alan kodu 312 ve plaka kodu ise 06'dır.

Ankara, Batı Karadeniz Bölgesi'nde kalan kuzey kesimleri hariç, büyük bölümü İç Anadolu Bölgesi'nde yer alır. Yüzölçümü olarak ülkenin üçüncü büyük ilidir. Bolu, Çankırı, Kırıkkale, Kırşehir, Aksaray, Konya, Eskişehir illeri ile çevrilidir. Ankara'nın başkent ilan edilmesinin ardından şehir hızla gelişmiş ve buna paralel olarak il de günümüzde Türkiye'nin ikinci en kalabalık ili olmuştur.

1355 kilometre uzunluğu ile, tamamı Türkiye toprakları üzerinde yer alan en büyük nehir olan Kızılırmak ilin doğusunu, 824 kilometre ile Türkiye'deki en büyük nehirlerden olan Sakarya Nehri ise, ilin batısını sulamaktadır.

Ankara ilinde keşfedilmiş en eski tarih öncesi kalıntılar Eski Taş Çağına kadar uzanmaktadır. Bu döneme ait çeşitli eserlere Gâvurkale, Ergazi, Lodumlu ve Maltepe'de rastlanmıştır. Bunlar dışında Ankara'nın Polatlı ilçesinde, MÖ 3000 yıllarına ait insan yerleşmelerine rastlanmıştır.

Ankara'nın Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun eline geçmesi, Malazgirt Meydan Muharebesi'nden sonra 1073 yılına rastlar. 12. ve 13. yüzyıllarda Selçuklu Sultanlarının da çabasıyla transit ticaret-

te gelişme gösteren Ankara'nın merkezi, önce Ahiler'e, ardından 1304'te görelî özerklik verilerek Osmanlı İmparatorluğu'na bağlandı. İlin güneybatı ilçeleri bu dönemde Germiyanogulları'na bağlanırken, güneydoğu ilçeleri Karamanogulları'na bağlanmıştır. I. Murat zamanında kesin olarak Osmanlı topraklarına bağlanan ilde, 1402 yılında Büyük Timur İmparatorluğu İmparatoru Timur ile Osmanlı İmparatorluğu Padişahı Yıldırım Bayezid arasında Ankara Muharebesi yapıldı. Yıldırım Bayezid'in savaşı kaybetmesi ve Timur'a esir düşmesi sonucu Osmanlı Devleti, Fetret Devri denen bunalım ve iktidar boşluğu dönemine girdi. Ankara Muharebesi'nde bölge büyük ölçüde harap olmuş, Anadolu birliğini yeniden kuran II. Murat zamanında yeniden onarılmıştır. Cumhuriyet dönemine girdikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi 13 Ekim 1923'te Ankara ilinin merkezi olan Ankara kentini başkent ilan etti.

Ankara ilindeki müzelerin büyük çoğunluğu Ankara şehir merkezi sınırları içerisinde kalır. İlde çeşitli kurumlarca işletilen 53 müze bulunmaktadır. Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet'in kuruluş yıllarına ait önemli eşyaları Ankara'daki müzelerde bulmak mümkündür. 1997'de "Avrupa'da Yılın Müzesi" seçilen Anadolu Medeniyetleri Müzesi, ziyaretçi sayısı bakımından Türkiye'de onuncu, Ankara'da birincidir. Müzede Paleolitik Çağ'dan günümüze Anadolu'nun arkeolojik hazineleri sergilenir. Ankara şehri dışındaki en önemli müze, Kral Midas'ın tümülüsünün de bulunduğu Polatlı'daki Gordion Müzesi'dir. Bu müzede bölgede keşfedilmiş, Tunç Çağı ve Frigya döneminden kalma arkeolojik eserler sergilenmektedir.

HZ. İBRAHİM (a.s.)

İbrahim (a.s.) Allah'ın “**Halil**” unvânıyla dost edildiğini belirttiği ülü'l-azm bir peygamberdir. Mal, can ve evlat insanın en fazla düşkün olduğu ve en zor vazgeçebileceği nimetlerdir. Bu itibarla bu üç hususta verilecek imtihanlar en zor imtihanlardır. Hz. İbrahim (a.s.) bu husustaki imtihanı Allah'ın lütfuyla kazanarak Hakk'a Halil olmuştur. O, fakirlikten korkmaksızın bütün malını vermiş, tevhid mücadelesi uğrunda gözünü kırpmadan Nemrud'un ateşine atılmış, böylece gerektiğinde canını da Rabbine teslim edebileceğini göstermiştir. İnsanoğlu için en ağır imtihan vesilelerinden bir diğeri olan evlat hususunda da Hakk'a teslimiyetin abidesi olmuş bir peygamberdir. O, bu üç imtihandan çıkmış ve “Halil” unvânını kazanmıştır.

O, Peygamberimiz (sav)'den sonra insanların en faziletlilerindendir. Bu sebeple Haliliu'r-Rahman olarak da anılır. Hz. İbrâhim, dünyâya ait hiçbir şeye temâyül etmemiş, aksine dünyâya ait her şeyi, Rabbinin bir emâneti olarak görmüştür. Nitekim Cenâb-ı Hak, kendisine birçok dünyevî imkânlar bahsettiği hâlde, sabır göstererek nefsin arzu ettiği her şeyden uzaklaşmıştır.

İbrahim (a.s.) çocukluğundan ergenlik çağının ilk dönemlerine kadar soydaşlarının toplumundan ayrı yaşıyordu. Sonra ortaya çıkarak babasının yanında yaşamaya başladı. Bu sırada babasının ve soydaşlarının putlara kulluk sunduklarını gördü. Babasının ve soydaşlarının bu davranışlarını hoş karşılamadı. Tertemiz ve arınmış fitratı, yüce Allah tarafından hakkın gösterilmesi ve her şeyin melekûtunun gözlemlendirilmesi suretiyle destekleniyordu. Hak söz ve salih amel ışığında hareket etmesi sağlanıyordu.

Önce babasıyla, putlara kulluk sunma ekseninde tartışmaya başladı. Onu putlara kulluk sunmayı reddetmeye, tek ve ortaksız Allah'a kulluk sunmaya

davet etti. Şeytanın dostluğundan kurtarması ve hidayete ulaştırması için kendisine tâbi olmasını istedi. İbrahim bu konuda sürekli babasıyla tartıştı. Nihayet babası onu kovdu ve putlara kötü sözler söylemekten ve onlardan yüz çevirmekten vazgeçmemesi durumunda kendisini taşıyarak öldürmekle tehdit etti.

Ama İbrahim (a.s.) ona karşı kibar ve şefkatli davrandı. Çünkü yüksek bir ahlâka sahipti. Hiçbir zaman incitici sözler söylemezdi. Bu yüzden kendisini tehdit eden ve kovan babasına selâm verdi, kendisi için Allah'tan bağışlanma dileyceğini; bu arada onu ve soydaşlarını, Allah'tan başka kulluk sundukları düzmece ilâhları terk edeceğini vaat etti. (Meryem, 41-48)

Bu arada bazı gruplarla putlara tapma hususunda tartıştığı gibi (Enbiyâ, 51-56; Şuarâ, 69-77; Sâffât, 83-87) başka gruplarla da güneşe, aya ve yıldız tapma hususunda tartışıyordu. Derken onun putlardan ve diğer düzmece ilâhlardan uzaklaştığı haberi toplumda iyice yayıldı. (En'âm, 74-82) Bir gün soydaşları toplu ibadet için kentin dışına çıktıklarında, o hasta olduğunu ileri sürerek kentte kaldı, onlarla birlikte toplu tapınma merasimine katılmadı. Soydaşlarının kentin dışında oldukları bu sırada putevine girdi ve bir baltayla putlarını paramparça etti. Sadece büyük olanı bıraktı. Ki gelip neler olup bittiğini ondan öğrensiner. Soydaşları kente geri döndüklerinde tanrılarına yapılanları gördüler. Bunu yapana büyük bir öfke duydular. Dediler ki: «**İbrahim adında bir delikanlının onlar hakkında ileri geri konuştuklarını duyduk.**»

İbrahim'i çağırdılar. Onu teşhis etmeleri için insanların önüne çıkardılar. Ona, „**Ey İbrahim, tanrılarımıza bunu sen mi yaptın?**“ diye sordular. İbrahim onlara şu cevabı verdi:

„**Hayır; ama, şu büyük olan put yapmıştır. Onlara sorun eğer konuşurlarsa, size cevap versinler.**“

İbrahim büyük putu parçalamamış, baltayı da onun boynuna veya başka bir yerine asmıştı. Böylece, diğer putları büyük putun kıldığı görünümünü vermişti.

İbrahim bunu söylerken soydaşlarının kendisini doğrulamayacaklarını biliyordu. Çünkü onlar putların buna güç yetiremeyen cansız varlıklar olduklarını biliyorlardı. Fakat, **«Eğer konuşurlarsa, onlardan sorun.»** demek suretiyle, onların ağzından açıkça putların cansız varlıklar olduklarına ilişkin bir itiraf almak istiyordu. Soydaşlarının putların cansız ve duygusuz varlıklar olduklarını itiraf etmelerini bekliyordu. Nitekim soydaşları İbrahim'in bu sözlerini duyduklarında hemen kendi içlerinde, **„Sizler gerçekten zalimlersiniz.“** dediler. Sonra tekrar eski sapıklıklarına geri döndüler. Dediler ki: **„Sen onların konuşamayacaklarını biliyorsun.“** Bunun üzerine İbrahim onlara şöyle dedi:

„Siz Allah“ı bir yana bırakarak size bir zarar ve bir yarar veremeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Yuh olsun size ve Allah“ın dışında taptıklarınıza! Siz hiç aklınızı kullanmaz mısınız? Kendi ellerinizle yonttuğunuz şeylere mi kulluk sunuyorsunuz? Sizi de, onları da yaratan Allah“tır.“

Dediler ki: **«Onu ateşe atın, ilâhlarınıza yardım edin!»** Bunun üzerine onun için bir bina yaptılar, orada büyük bir ateş yaktilar. Bütün halk el birliğı ederek onu yakmak için çalışıyordu. Onu bu büyük ateşin ortasına attılar. Allah, ateşin ona karşı serin ve selâmetli olmasını sağladı. Onların İbrahim»e karşı kurdukları tuzağı boşa çıkardı. (Enbiyâ, 57-70, Sâffât, 88-98) Bu arada kralın huzuruna da çıkmıştı. Halk ona da tapıyor, onu da bir rab olarak algılıyordu. Kral, İbrahim»le rabbi hakkında tartışmıştı. İbrahim ona demişti ki: **„Benim Rabbim diriltten ve öldürendir.“** Kral demagoji yaparak, **«Ben de diriltirim ve öldürürüm.»** demişti. Örneğın bir tutsağı öldürür, birini de serbest bırakırım. Ama İbrahim bu sefer demagoji yapmasına izin vermeyecek bir kanıtla karşısına çıkmıştı:

„Allah güneşini doğudan batıya getiriyor, sen de onu batıdan getir. Bu söz karşısında küfre sapan adam söyleyecek söz bulamadı.“ (Bakara, 258)

Allah onu ateşten kurtarınca, insanları hanif dinine, tevhid inanç sistemine davet etmeye başladı. Küçük bir grup ona iman etti. Bunlar arasında kendisiyle birlikte hicret eden karısı da vardı. Memleketinden çıkmadan ve kutsal topraklara gitmeden önce onunla evlenmişti.

Sonra kendisi ve soydaşları arasından iman edenler soydaşlarıyla ilişkilerini kestiler. Kendisi de

baba diye çağırıldığı Azer“le ilişkisini kesti. Eşi ile birlikte kutsal topraklara göç etti. Orada zalim soydaşlarından hiçbir zorbanın engeliyle karşılaşmadan Allah‘a kulluk etmek istiyorlardı. (Mümtehine, 4; Enbiyâ, 71) Burada yüce Allah ona İsmail'i, İshak'ı ve arkasından Yakub'u müjdeledi. İhtiyardı, yaşı iyice ilerlemişti. Derken İsmail doğdu, ardından İshak doğdu. Allah ona, oğullarına ve oğullarının soyundan gelenlere bereket bahşetmişti.

Sonra Rabbinin emri doğrultusunda Mekke“ye gitti. Orası hiçbir ekine elverişli olmayan kupkuru bir vadiydi. Oğlu İsmail'i oraya yerleştirdi. İsmail henüz küçük bir çocuktı. Kutsal topraklara geri döndü. İsmail orada büyüdü, oralarda yaşayan Arap kabileleri etrafında birleştiler. Burada Mekke kenti kuruldu.

Mekke Kenti“nin ve Beyt“in kurulmasından önce ve sonra zaman zaman İsmail'i ziyaret ediyordu. Kâbe daha sonra yapıldı. (Bakara, 126, İbrahim, 35-41) Sonra İsmail'in de yardımıyla Kâbe“yi yaptı. Kâbe insanlar için bir ibadet yeri olarak Allah tarafından kurdurulan ilk evdi. Âlemler için bir bereket kaynağıydı. Orada apaçık ayetler ve İbrahim'in makamı bulunmaktadır. Oraya giren güvendedir. (Bakara, 127-129; Âl-i İmrân, 96-97) İnsanlar arasında hacın farz kılındığını ilân etti ve hacca özgü ibadetleri yasalastırdı. (Hac, 26-30)

Sonra yüce Allah, oğlu İsmail'i kurban etmesini emretti. Bunun üzerine ibadet maksadıyla oğluyla birlikte evden çıktı. Oğluyla birlikte sa“y yapılan makama varınca dedi ki: **«Yavrucuğum, rüyamda seni boğazladığımı görüyorum.»** Oğlu dedi ki: **„Babacığım, sana emredileni yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacağım.“** Her ikisi de Allah“ın emrine teslim olunca, ona şöyle seslenildi:

„Ey İbrahim, sen doğru bir rüya gördün ve rüyayı doğruladın. Allah onu büyük bir kurbanlıkla kurtardı.“ (Sâffât, 101-107)

Kur‘ân‘ın onun kıssasıyla ilgili olarak en son aktardığı ise, Mekke“ye gelişlerinde yaptığı dualardır. Bunlara da İbrahim Suresi“nde yer verilmiştir. (İbrahim, 35-41) Bu duaların en sonunda İbrahim Peygamber“in şu sözleri yer alır: **„Rabbimiz, beni, ana-babamı ve müminleri hesaplarm görüleceğı gün bağışla!“**

Fatih Camii Aalen

KERMES

05./06./07./08.05.2016

05.05.16 Perşembe günü

Abdullah Akbulak

Semazen

Nasreddin
Hoca

katılımlarıyla...

Yemek Stantları
Kitap CD Satışları
Textil Malzemeleri
Eğlence-Kaynaşma
Çocuk Oyun Alanı
Hediyelik Eşyalar
ve daha fazlası

Kaynakça

Âdem Saraç:

http://www.goodwp.com/images/201211/goodwp.com_25720.jpg

Ahmet Hasan Bahadır:

<http://www.sureyelken.com/wp-content/uploads/2010/09/20081026102320-1024x819.jpg>

https://dianablography.files.wordpress.com/2012/03/dsc_7302-22.jpg

Ahmet Güler:

<http://rootedthinking.com/wp-content/uploads/2014/02/bigstock-Silhouette-Of-Man-Walking-In-T-41058436.jpg>

<http://www.freepik.com/index.php?goto=74&idfoto=795677>

Ayetlerin ışığında:

http://www.agdsultangazi.com/wp-content/uploads/2014/01/1599191_10150357270274996_1939039397_o.jpg

<http://media.tr.jamnews.ir/Original/1393/11/18/IMG16490215.jpg>

Emin Uzun:

<http://www.nurnet.org/wp-content/uploads/2011/11/d%C3%BCnya.jpg>

Hakan Baran:

<http://medya.aksiyon.com.tr/aksiyon/2015/01/06/552052.jpg>

http://turkyurdu.com.tr/upload/OSMAN_YyKSEL_23.VII.1946.jpg

<http://www.freepik.com/index.php?goto=74&idfoto=797196>

Hanedan-ı Ali Osman:

http://4.bp.blogspot.com/-FgCr_ziT71k/T36KLH808OI/AAAAAAAAAD-Y/PRZRU8QSEZE/s1600/Osman-l%C4%B1+wallpaerlar%C4%B1+%2814%29.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c6/Gentile_Bellini_003.jpg

Miraç:

<http://baharsenligi.nny.edu.tr/images/slider/bg6.jpg>

Muhammed Emin Yıldırım:

<https://l4stars.files.wordpress.com/2015/02/star-wallpapers-22.jpg>

<http://smashingpicture.com/wp-content/uploads/2010/09/medina.jpg>

http://www.freepik.com/free-vector/set-of-vintage-labels_801994.htm

Peygamberler Tarihi:

http://www.jeremysams.com/wp-content/uploads/2013/05/IMG_3792.jpg

Prof. Dr. M. Yaşar Kandemir:

http://www.ofhayrat.org.tr/upload/Images/FreeGreatPicture_com-26327-hd-rose-photo.jpg

Sezayi Çabuk:

<http://bursadazamandergisi.com/wp-content/uploads/2013/11/254.jpg>

Türkiyemizi tanıyalım:

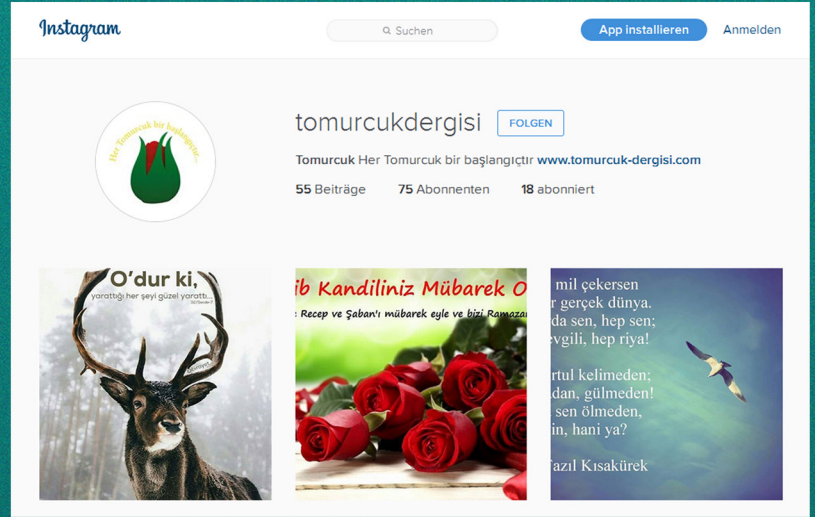
<http://vektorelcizim.net/ankara-sehir-silueti>

Yusuf Kırbıyık:

<http://feelgrafix.com/data/love-images/love-images-5.jpg>

Bizi Instagram hesabımızdan takip edin...

<https://www.instagram.com/tomurcukdergisi/>

Ayrıca internet sayfamız yenilenmiştir

www.tomurcuk-dergisi.com

